

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Cuvinte, gânduri, imagini – Artistic views of languages 2024 - Prof. Apostol Nicoleta	3
Școala incluzivă, o școală pentru toți – Prof. Hațegan – Comșa Marilena, prof. Dolcoș Maria Cristina	5
Studiu de caz privind importanța utilizării platformelor de învățare în dezvoltarea formatului blended-learning, în procesul educațional – Prof. Kusztoș Alexandra	7
Ziua stării de bine în școală – Prof. Breaz Adriana, prof. Ferchian Adriana Ofelia	10
Excursiile școlare, modalități de armonizare a relațiilor dintre elevi – Prof. Marincăș Marinela Adriana	11
Dincolo de lecții. Rolul documentației în viața de zi cu zi a profesorilor – Prof. Mircea Cosmina - Maria	13
Importanța ritualului educativ la școală - Prof. Cosma Cornelia	16
„Meseria de bibliotecar” în viziunea elevilor – Bibl. Bîrz Lucreția	18
Familia – factor adaptativ al elevului – Prof. Boca Dandea Tiberiu	23
Eficacitatea muncii în echipă în învățarea limbii române în ciclul primar – Prof. învă. primar Manole Luminița	26
Excursia școlară – metodă alternativă de predare - învățare – Prof. Mureșan Simona - Simina	30
Abordarea Reggio Emilia. Proiect „Lumea minunată a insectelor” – Prof. învă. preșcolar Sima Ana-Maria, prof. învă. preșcolar Popa Andreea	32
Jocurile sociale și rolul acestora în optimizarea relațiilor interpersonale – Prof. Petrovan Elena Anamaria	35
Fișă pentru observarea obiectivelor turistice – Prof. Simu Alexandru, prof. Simu Carmen Mariana	37

Colaborarea școală – părinți. Importanța implicării părinților în activități coordonate de școală – Prof. Toader Rafla Elena	40
Receptarea literaturii în școală – Prof. Văcariu Ileana	42
Parteneriatul școală-familie, factor important în succesul școlar – Prof. înv. primar Vlad Daniela	43
Activități „STEAM” în grădiniță – Prof. înv. preșcolar Trif Ioana Carla	45
Lumea dinozaurilor – activitate STEAM – Prof. înv. preșcolar Mureșan Doina Maria, prof. înv. preșcolar Roff Nicoleta Maria	47

CUVINTE, GÂNDURI, IMAGINI - ARTISTIC VIEWS OF LANGUAGES 2024

Prof. Apostol Nicoleta, Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

Liceul de Arte „Regina Maria”, Alba Iulia a celebrat Ziua Europeană a Limbilor 2024 în parteneriat cu Școala Gimnazială “Vasile Goldiș”, Alba Iulia, Colegiul Național ”Horea, Cloșca și Crișan”, Alba Iulia, Liceul Tehnologic Sebeș și Colegiul Național ”Lucian Blaga” Sebeș, printr-o serie de activități creative în perioada 24-30 septembrie, în cadrul proiectului județean **Artistic Views of Languages** (*Interpretări artistice ale limbilor*) - ediția a XI-a.

Activitățile derulate au urmărit **conștientizarea** modului în care cuvintele pe care le folosim în comunicare conturează o imagine plină de înțeles prin care mesajul este decodat de receptor. Dacă într-un vis de-al lui Nichita Stănescu, cuvintele, „ca un abur plutind deasupra lucrurilor”, „ca un fel de umbră de aur în conștiință, pe care o aruncă structura materiei”, „reproduceau în conștiință structura materiei” (Stănescu, 2003), tot așa ne-am gândit că imaginile artistice ale cuvintelor ar putea contura în conștiință un adânc al cuvântului / expresiei reprezentat(e). Cuvintele sunt pline de viață, iar transpunerea lor în imagini realizate cu grijă în funcție de percepția și înțelegerea interioară a fiecăruia poate îmbogăți înțelesul cuvintelor sau poate scoate la iveală alte înțelesuri în privirea celor care se întâlnesc cu forma materializată în reprezentare artistică.

Printre categoriile de activități desfășurate s-au numărat următoarele:

- **reprezentarea artistică** a unor cuvinte/ expresii reprezentative din diferite limbi
- realizarea unor **postere** cu elemente lingvistice și socio-culturale specifice țărilor alese
- **prezentări / discuții** despre istoricul limbilor indo-europene - influențe și experiențe personale legate de utilizarea limbilor străine în diverse contexte
- **secvențe muzicale** în diferite limbi
- **ateliere** de traducere / interpretare / analiză și reprezentare artistică a înțelesului atribuit de elevi unor gânduri de-ale voievodului Neagoe Basarab pe o tematică specifică

Fiecare școală parteneră în proiect a selectat activitățile pe care le-a desfășurat cu elevii în funcție de interesele elevilor și de nivelul de studiu. Lucrarea de față prezintă câteva aspecte privind atelierele de traducere / interpretare / analiză și reprezentare artistică derulate la clasele a IX-a și a XI-a la Liceul de Arte „Regina Maria”, Alba Iulia.

Nichita Stănescu se gândea „că poți sfârâma un substantiv la fel cum se poate sfârâma nucleul uraniului, degajând o energie formidabilă, dar nu o energie fizică, ci una morală.” (Stănescu, 2003) Energia morală pe care o degajă cuvintele are puterea de a direcționa gândurile și faptele. În cazul proiectului nostru scopul urmărit a fost acela de a sprijini elevii în descoperirea sonorității și înțelesului cuvintelor în diferite limbi prin reprezentarea acestora în imagini creionate de experiența, talentul și interpretarea fiecărui participant.

Atelierele de traducere, interpretare și analiză au avut în centrul lor câteva citate de-ale lui Neagoe Basarab (care este celebrat pe data de 26 septembrie în fiecare an) selectate din *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie*. Din tematica citatelor menționăm: dreptatea și foloasele ei, raportarea la lucrurile materiale, atitudinea față de cei din jur și în fața împrejurărilor potrivnice, lecțiile care merită învățate, conștientizarea rolului fiecăruia în contextul în care se găsește, modelarea caracterului prin depășirea obstacolelor, câștigarea respectului prin blândețe și empatie. Elevii au tradus citatele din limba română în limba engleză, pe grupe, apoi au prezentat traducerea celorlalți colegi putând astfel observa nuanțe diferite ale traducerilor în funcție de înțelesul pe care l-au atribuit citatelor.

În cadrul unor discuții frontale, elevii au analizat și interpretat citatele primite și au exprimat puncte de vedere pe marginea lor în limba engleză. S-au găsit astfel legături între aceste *învățăături* și contextul contemporan actual în care elevii își desfășoară activitățile. Fiecare din tematicile menționate mai sus și-au găsit un corespondent în contemporaneitate fapt care subliniază valoarea atemporală a gândurilor voievodului român, dar și aplicabilitatea lor practică indiferent de tendințele vremurilor. Interpretarea gândurilor lui Neagoe Basarab din perspectiva contextelor

cuvintelor și înțelesurilor acestora prin valorificarea ideilor generate de traducerea, interpretarea, analiza și reprezentările artistice create.

Bibliografie

Basarab, Neagoe, *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie*, București-Chișinău, Litera International, 2001.

Stănescu, Nichita, *Despre cuvinte și limbaj*, 2003.

Accesat la https://www.poezie.ro/index.php/prose/54822/Despre_cuvinte_si_limbaj

ȘCOALA INCLUZIVĂ, O ȘCOALĂ PENTRU TOȚI

*Prof. consilier școlar Hațegan- Comșa Marilena, CJRAE ALBA, Șc. Gimn. „Simion Bărnuțiu”
Tiur-Blaj*

Prof. Dolcoș Maria Cristina, Șc. Gimn. „Simion Bărnuțiu” Tiur-Blaj

Educația integrată este privită ca un proces cu o evoluție total diferită de cea tradițională în care au loc reformulări de concepte și teorii legate de normalizare ca un proces prin care se asigură accesul la tiparele existențiale și la condițiile de viață cotidiană pe cât mai apropiat posibil de caracteristicile de viață obișnuite, pentru toate categoriile de persoane, astfel încât să se aibă în vedere nu numai felul în care persoana / copilul cu dizabilități se adaptează la mediu ci mai ales la felul în care mediul este pregătit să primească și să integreze aceste categorii de persoane.

Incluziunea este adeseori asociată cu elevi care au dizabilități, sau care au „nevoi educaționale speciale”. De fapt, incluziunea se referă la educația școlară a tuturor copiilor și tinerilor, conform conceptului „școală pentru toți”.

Oferă posibilitatea autoevaluării și a consemnării progresului dobândit în atingerea idealul „școală pentru toți”, proces important din multiple perspective: a personalului angajat, a elevilor, a părinților precum și a altor membri și organizații din comunitate. Școala incluzivă presupune o examinare detaliată a modului în care barierele în calea învățării și participării la educație pot fi reduse din calea fiecărui elev.

Inițiativele actuale de îmbunătățire a sistemului educației inclusive se transformă în modalități interactive croite pe valorile incluziunii. Ele nu sunt o alternativă care să vizeze creșterea performanțelor școlare, ci un ansamblu de propuneri menite să întemeieze educația elevilor pe relații de colaborare, pe îmbunătățirea mediului de învățare și predare. În atingerea acestor deziderate, abordările psihopedagogice încurajează conturarea unei perspective asupra învățării în care copiii și tinerii sunt implicați activ integrând ceea ce li se predă cu propria lor experiență de viață. Este un document practic, care analizează toate aspectele din școală relevante pentru incluziune: pregătirea și atitudinile personalului, amenajarea clădirii și a claselor școlare, precum și a terenurilor de joacă, atragerea elevilor la transpunerea în practică a valorilor incluziunii.

Demararea procesului integrării ca și al studiilor pe aceasta temă, continuă și în prezent, când putem afirma că pe baza acumulării unei experiențe teoretice și practice s-a conturat o concepție și o strategie mai clară, cu specific românesc din care au fost dominante tradiții, principii și valori ale școlii românești susținute de echipe de cadre didactice, părinți, pedagogi, cercetători și reprezentanți ai unei organizații a persoanelor cu dizabilități, a școlilor publice cu o bogată experiență în încurajarea implementării educației inclusive.

Nu există o anume modalitate „corectă” de promovare a școlii inclusive. Specificul școlii, deschiderea spre noile valori educaționale ca și categoriile de beneficiari ai serviciilor școlare reprezintă standardul educațional care face necesară formularea unor judecăți de valoare privind practica școlară a incluziunii, posibilele modalități de utilizare.

Modalitatea prin care fiecare școală a înțeles problematica integrării copiilor cu cerințe educaționale speciale a fost se pare unanimă, dar planificarea privind procesul de dezvoltare în egalizarea șanselor a fost diferită. Unele școli încep, de exemplu, cu folosirea materialelor cu scopul de a conștientiza nevoia incluziunii. Aceasta poate să conducă mai apoi la o muncă mai profundă. Alte școli au adaptat curriculum școlar promovând modalități alternative de predare și de învățare, într-un curriculum ascuns.

În alte școli s-a procedat la analize sociologice de tipul sociogramelor, s-au făcut cercetări individuale și de grup realizate de cadrele didactice din școală pentru a analiza fenomenul incluziunii. Orice utilizare de metode și observații o considerăm însă legitimă în condițiile în care promovează reflecția asupra incluziunii și conduce la o mai mare participare a elevilor la atmosfera culturală, la curriculumul și viața comunitară a școlilor.

Noțiuni semnificative : „incluziune”, „bariere în învățare și participare”, „restricții în activitate”, „resurse pentru susținerea învățării și participării”, „suport pentru diversitate”.

Ele oferă cadrul conceptual pentru analiza și răspândirea educației incluzive.

Mulți dintre noi au o viziune proprie asupra ideii complexe precum este incluziunea.

O primă imagine a conceptului incluziunii este schimbarea. Incluziunea implică schimbare. Ea este un proces care poate crește practic la nesfârșit nivelul învățării și al participării pentru toți elevii. De fapt incluziunea are loc concomitent cu creșterea gradului de participare. O școală incluzivă este o școală în mișcare.

Incluziunea în educație presupune:

- a) valorizarea egală a tuturor elevilor și a personalului;
- b) creșterea participării tuturor elevilor la educație și, totodată, reducerea numărului celor excluși din cultura, curricula și valorile comunității promovate prin școala de masă;
- c) restructurarea culturii, a politicilor și a practicilor din școli, astfel încât ele să răspundă diversității elevilor din localitate;
- d) reducerea barierelor în învățare și participare pentru toți elevii, nu doar pentru cei cu dizabilități sau cei etichetați ca având „nevoi educaționale speciale”;
- e) însușirea cunoștințelor rezultate din încercările de depășire a barierelor de accesare a școlii și de participare din partea unor elevi ;
- f) înțelegerea diferențelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învățare, nu ca o problemă ce trebuie depășită ;
- g) recunoașterea dreptului elevilor la educație în propria lor localitate ;
- h) evoluția gradului de incluziune în școli, atât în privința personalului, cât și în privința elevilor ;
- i) creșterea rolului școlilor în construirea comunităților și a valorilor lor, precum și în creșterea performanțelor ;
- j) cultivarea unor relații de susținere reciprocă între școli și comunități ;
- k) recunoașterea faptului că incluziunea în educație este un aspect al incluziunii în societate ;

Participarea școlară înseamnă învățarea alături de ceilalți copii și colaborarea prin împărtășirea experiențelor de învățare. Ea presupune implicarea activă în învățare și dreptul la opinie în ceea ce privește modul în care educația este trăită de către individ. Mai mult, participarea înseamnă recunoașterea, acceptarea și valorizarea ca personalitate.

Educația integrată este privită ca un proces cu o evoluție total diferită de cea tradițională în care au loc reformulări de concepte și teorii legate de normalizare ca un proces prin care se asigură accesul la tiparele existențiale și la condițiile de viață cotidiană pe cât mai apropiat posibil de caracteristicile de viață obișnuite, pentru toate categoriile de persoane, astfel încât să se aibă în vedere nu numai felul în care persoana / copilul cu dizabilități se adaptează la mediu ci mai ales la felul în care mediul este pregătit să primească și să integreze aceste categorii de persoane.

Incluziunea este adeseori asociată cu elevi care au dizabilități, sau care au „nevoi educaționale speciale”. De fapt, incluziunea se referă la educația școlară a tuturor copiilor și tinerilor, conform conceptului „școală pentru toți”. Oferă posibilitatea autoevaluării și a consemnării progresului dobândit în atingerea idealul „școală pentru toți”, proces important din

multiple perspective: a personalului angajat, a elevilor, a părinților precum și a altor membri și organizații din comunitate.

Școala incluzivă presupune o examinare detaliată a modului în care barierele în calea învățării și participării la educație pot fi reduse din calea fiecărui elev.

Bibliografie:

CUCOS CONSTANTIN, „Metodologia Educării și Reeducării Psihomotrice”, Editura Institutul European, 2006.

POPOVICI DORU, „Elemente de Psihopedagogia Integrării”, Editura PRO HUMANITATE, 2000;

RADULESCU SORIN, „Sociologia vârstelor”, Editura Hiperion, 2000

VERZA EMIL, „Psiho-pedagogie speciala”, Editura Didactica si Pedagogica, București, 1994;

STUDIU DE CAZ PRIVIND IMPORTANȚA UTILIZĂRII PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN DEZVOLTAREA FORMATULUI BLENDED-LEARNING, ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. Kusztoș Alexandra, Școala Gimnazială „Ion Bianu” Valea Lungă

Sistemul de educație se află în plină schimbare și adaptare, date de progresele înregistrate în domeniul informaticii și tehnologiilor. Astfel, mereu apar lucruri noi de utilizat la clasă, cu scopul facilitării învățării și totodată, creșterii motivației elevilor.

Acest **studiu de caz** cuprinde două părți, o parte în care prezint conceptul de blended-learning și importanța lui în sistemul românesc de învățământ și o parte în care am ales să descriu pe scurt secvențe de utilizare a aplicațiilor digitale în activitățile didactice.

Apare așadar conceptul de *blended-learning* sau învățarea combinată. Aceasta își propune să utilizeze învățarea tradițională, clasică, în care profesorul joacă un rol foarte important, alături de învățarea bazată pe mijloacele informaționale ce au la bază internetul. Este astfel o abordare ce îmbină clasicul cu modernul, învățarea față-în-față cu învățarea online. Utilizarea acestui nou sistem de învățare îmbunătățește implicarea elevilor și schimbă relația dintre profesor și elev. Elevii își asumă responsabilitatea participării în procesul de învățare, se renunță la rolul pasiv de receptor, elevii primesc un rol activ. Profesorul sprijină actul învățării cu ajutorul acestui blended-learning. Se bazează pe dezvoltarea de abilități și competențe, se poate desfășura și în sala de clasă, online, prin diverse aplicații, dar și de acasă, astfel încât elevii trec prin noi experiențe de învățare, și totul primește o nouă dimensiune. Învățarea și studiul trec de granițele monotone ale unei simple ascultări și notări în caiete, elevii sunt provocați să își dezvolte creativitatea și să asimileze mai ușor informația, într-un mod mai organizat.

Activitățile didactice din *blended-learning* se pot realiza sincron sau asincron, adică elevul poate învăța în timp ce profesorul își desfășoară lecția, dar și în afara prezenței profesorului sau în afara sălii de clasă, elevul asumându-și studiul individual și în ritm propriu.

Profesorul rămâne într-un rol important în mijlocul actului didactic, este un îndrumător, un facilitator spre aplicațiile digitale, elevii raportându-se în continuare la el, chiar dacă într-o mai mică măsură decât într-o lecție clasică. Crește calitatea actului instructiv-educativ iar feedback-ul se obține imediat. În cadrul învățării combinate, elevul alege când folosește materialul online, sau de câte ori, pentru a ajunge astfel la o mai bună înțelegere și utilizare a conținutului.

Obiectivele pe care le-am propus pentru acest studiu de caz sunt:

-analiza importanței aduse de utilizarea platformelor și a aplicațiilor digitale în blended-learning pentru progresul școlar și pentru dezvoltarea elevilor

-analiza interesului elevilor pentru utilizarea tehnologiilor moderne în contextul învățării combinate.

În cele ce urmează vă prezint organizarea și desfășurarea studiului de caz.

La baza acestui studiu de caz a stat necesitatea introducerii altor instrumente de lucru la clasă, sau ca și sarcini de lucru acasă, pentru elevi, ori pentru activitățile extrașcolare, astfel încât procesul de predare și de învățare să primească un nou suflu.

Am observat că elevii, în general, sunt foarte încântați să poarte telefonul mobil cu ei peste tot, și că perspectiva lor se schimbă în momentul în care li se solicită să își aducă telefonul pentru o activitate școlară. Am hotărât, așadar, să întoarcem totul în favoarea elevilor și a cadrelor didactice, desfășurând o serie de activități cu ajutorul acestor dispozitive pentru a sublinia utilitatea lor în actul educativ. Am trecut în revistă câteva platforme și aplicații digitale, frecvent folosite în unitatea noastră: Google Forms, LearningApps, Mentimeter, Kahoot. Pe lângă acestea, am folosit în activități WordArt și Canva.

Ca subiect al studiului de caz mi-am propus trei activități diferite, la clasa a VIII-a, în perioade diferite, și pentru desfășurarea cărora am utilizat atât metode tradiționale cât și moderne, respectiv aplicații digitale.

Prima activitate face referire la marcarea Zilei Limbilor Europene, timpul de lucru a fost de o săptămână. Pentru aceasta elevii au avut ca sarcină de lucru să caute în șase limbi europene o serie de cuvinte uzuale, să deseneze drapelurile câtorva țări europene, apoi realizarea unui panou cu acestea. În același interval, am solicitat elevilor să se grupeze în trei grupe, și fiecare grupă să realizeze un afiș în aplicația Canva, în care să folosească imagini și cuvinte, fraze scurte uzuale, cu referire la limbile europene. Copiii s-au declarat mai încântați, au lucrat cu mai multă curiozitate în aplicația digitală Canva.

Cea de-a doua activitate în cadrul căreia am folosit mijloacele tehnologiei moderne are ca temă termenul „prietenie”, la ora de limba franceză. De-a lungul unei ore am utilizat exercițiile din manual, care au presupus atât înțelegere scrisă, cât și înțelegere orală. În ora următoare, am ales să împart elevii în trei grupe și le-am indicat crearea de câmpuri lexicale cu referire la „prietenie”, utilizând aplicația WordArt, două grupe lucrând la sinonime, iar cea de-a treia grupă mergând pe linia antonimelor. Elevii au fost surprinși de câte elemente conține aplicația, și de felul în care, utilizând forme diferite pentru fiecare set de noțiuni, se poate înlesni reținerea acestora, sugerând sinonimia sau antonimia.

A treia activitate desfășurată a fost una de evaluare, bazată pe itemi de înțelegere a textului, de utilizare de vocabular și verificarea cunoștințelor gramaticale pentru exprimare scrisă. Am lansat elevilor provocarea unor două evaluări, una pe hârtie, în format clasic, necesitând apoi un oarecare timp pentru corectare, și una folosind Google forms. Printre primele reacții ale elevilor a fost încântarea primirii rezultatului foarte rapid, și de asemenea, regăsirea formei corecte sau a răspunsului corect atașat itemului. Elevii au mai apreciat și maniera în care se poate construi un test în această aplicație, precum și timpul mai scurt de rezolvare.

În acest studiu de caz am folosit ca **instrument de cercetare un chestionar** adresat elevilor, menit să sublinieze importanța utilizării platformelor de învățare și a aplicațiilor digitale de învățare în formatul *blended-learning*, în cadrul procesului educațional.

Chestionarul adresat elevilor conține itemi prin care aceștia și-au putut exprima propriile păreri cu privire la utilizarea tehnologiilor în procesul educativ, în timpul orelor de curs sau ca pregătire în rezolvarea anumitor sarcini de lucru. Chestionarul a avut ca scop strângerea de informații despre modul în care ora ar putea deveni mai captivantă, stimulându-le astfel dorința de învățare.

Primul item din chestionar se referă la *măsura în care este utilizat internetul în activitățile zilnice*, rezultând un procent mic al celor care folosesc foarte rar internetul în activitatea de zi cu zi – 3,5%, acest fapt fiind cauzat de limitarea accesului la internet acasă, pentru foarte puțini elevi chestionați. Un procent foarte mare de elevi – 96,5% - folosesc internetul tot timpul, atât pentru activitatea școlară, cât mai ales pentru timpul liber petrecut pe rețelele de socializare.

Al doilea item vizează *instrumentul* folosit pentru accesarea internetului, atât în scop propriu, cât și școlar. S-a observat că doar 33% folosesc calculatorul sau laptopul, în timp ce 67% utilizează telefonul mobil.

La a treia întrebare din chestionar, cu privire la *beneficiile aduse de folosirea aplicațiilor informatice educaționale în evoluția lor școlară*, 11,53% din elevi nu au fost de acord cu afirmația, în timp ce 88,47% sunt de acord cu faptul că tehnologia modernă le dezvoltă parcursul școlar.

Întrebarea cu numărul 4 îi chestionează pe elevi referitor la *tipurile de beneficii date de platformele de învățare și aplicațiile digitale*. Același procent ca și la a treia întrebare, respectiv 11,53%, consideră că nu le influențează deloc traseul școlar, în timp ce 46,15% consideră că sunt mai interesați de școală, iar restul de 42,32% apreciază că au rezultate mai bune la învățătură.

Cea de-a cincea întrebare, referitoare la faptul că *folosirea mijloacelor moderne de lucru la clasă este mai practică decât sistemul tradițional*, ne-a dezvăluit un procent de 19,23% de elevi care consideră că nu este mai practică. În ceea ce privește restul elevilor, s-a observat de-a lungul orelor, că apreciază interactivitatea acestor metode.

Întrebarea cu numărul 6 vizează strict *disciplina Limba franceză și eficiența utilizării instrumentelor moderne în cadrul acestor ore*. Doi elevi s-au arătat indiferenți cu privire la acest item al chestionarului, și un număr de 24 de elevi au apreciat ca fiind eficientă tehnologia modernă în cadrul orelor de franceză.

Cel de-al șaptelea item solicită subiecților să *evalueze timpul folosit pe anumite aplicații, în activitatea zilnică, școlară și privată*. 34,61% dintre elevi utilizează textele word, power point, kahoot. 38,46% petrec mai mult timp pe rețelele de socializare și 26,92% folosesc mai mult messenger și whatsapp.

Ultimul item din acest chestionar dorește să ne arate *opinia elevului asupra situației în care folosirea tehnologiilor moderne îi poate facilita parcursul școlar liceal unui viitor absolvent de gimnaziu*. Doi elevi au considerat că nu, iar ceilalți 24 au confirmat faptul că utilizarea a ceea ce înseamnă tehnologie modernă în procesul educativ îi va ajuta în anii de liceu.

Concluzii

Așa cum arată acest studiu de caz, elevii îmbrățișează acest format de învățare *blended-learning*, deoarece ei deja sunt familiarizați cu multe aspecte ale internetului și dobândesc ușor abilități de utilizare a platformelor de învățare sau a aplicațiilor digitale oferite de acestea. S-a observat că inserarea în cadrul orelor sau atribuirea ca teme sau diferite sarcini de lucru, elemente care necesită utilizarea calculatorului sau a telefonului pentru accesarea aplicațiilor informatice educaționale, dinamizează ora de curs, captează atenția și interesul elevilor într-o măsură mai mare decât un conținut tradițional. Le oferă ocazia să își dezvolte creativitatea, le stimulează curiozitatea. Am menționa aici, însă, că forma tradițională de lucru sau de evaluare la clasă nu este deloc de neglijat și considerăm cu convingere că stă la baza dobândirii de cunoștințe, de asimilare și de reutilizare a acestora în diferite contexte de învățare.

În ritmul actual al progresului, apreciem că este nevoie de un echilibru bine gândit între cele două modalități de achiziționare a cunoștințelor, de o îmbinare potrivită între tradițional și modern.

Putem afirma cu încredere că utilizarea platformelor de învățare și a aplicațiilor digitale în formatul *blended-learning*, în procesul educațional dobândește o deosebită importanță, oferă o nouă perspectivă asupra sistemului de învățământ.

BIBLIOGRAFIE

Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2016.

Pânișoară, Ion-Ovidiu (coord.), *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2022.

Cursul PROF IV, *Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended-learning*.

ZIUA STĂRII DE BINE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Breaz Adriana, prof. Ferchian Adriana-Ofelia
Școala Gimnazială nr. 3 Cugir/ Grădinița Kunterbunt Cugir

ARGUMENT

Într-o societate din ce în ce mai solicitantă și competitivă, starea de bine în școală este esențială pentru succesul și dezvoltarea armonioasă a elevilor. Un mediu școlar care promovează sănătatea mentală, relațiile pozitive și gestionarea emoțiilor poate contribui semnificativ la îmbunătățirea performanțelor, reducerea absenteismului și a comportamentelor problematice.

Starea de bine în grădiniță reprezintă un răspuns la așteptările copiilor, educatoarelor și părinților că grădinița este locul în care copilul își petrece o foarte mare parte din timp. Starea de bine din grădiniță/ grupă este strâns legată de joc, învățare și motivație. Nimeni nu poate fi bun în ceea ce face dacă nu e într-o stare bună. Contextele în care trăim pot stimula sau, dimpotrivă, deteriora starea de bine.

Proiectul educațional propune să abordeze aceste aspecte prin implementarea unor activități și programe care să cultive starea de bine în școală, promovând astfel un mediu propice învățării și dezvoltării personale.

GRUPUL ȚINTĂ: grupa mică, grupa mijlocie, grupa mare

LOCUL DE DESFĂȘURARE: grădiniță

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI: 10.10.2024

SCOP: obținerea unui climat educațional echilibrat, eficient, cu rezultate bune și foarte bune la învățătură, îmbunătățire a relațiilor de colaborare și cooperare între colegi precum și oportunitatea de a-și desfășura activitatea într-un mediu în care:

- Toți copii sunt valorizați și respectați,
- Este încurajată stima de sine,
- Sunt promovate relațiile de respect, corectitudine și tolerante,
- Efortul este recunoscut și răsplătit,
- Conflictele se rezolvă într-o manieră pozitivă și constructivă,
- Este încurajată creativitatea,
- Este promovată și recunoscută inițiativa,
- Sunt promovate valorile sociale, morale și civice.

OBIECTIVE:

1. Promovarea conștientizării asupra importanței stării de bine în școală
2. Dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale preșcolarilor
3. Promovarea unui mediu pozitiv și incluziv
4. Furnizarea de resurse și suport pentru consilierea și îndrumarea preșcolarilor
5. Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate
6. Explorarea abilităților de relaționare cu ceilalți

RESURSE UMANE: preșcolarii grădiniței, educatoare

RESURSE MATERIALE: cărți, ilustrații, computer, coli albe, hârtie colorată, markere, foarfece, lipici, creioane colorate.

RESURSE DE TIMP: o zi

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE:

Grupa Mică a desfășurat o serie de jocuri de mișcare prin care și-au manifestat interesul și bucuria, cunoașterea de sine și încrederea, s-au simțit bine împreună, astfel a fost creată starea de bine. Suntem bine, ne simțim bine atunci când ne jucăm împreună!

Grupa Mare a desfășurat activitatea de grup „Eu mă simt bine atunci...”, fiecare copil a descris o situație/activitate în care se simte bine. În continuarea acestei activități au desfășurat mai multe jocuri de grup și în perechi prin care și-au manifestat inițiativa, emoțiile, bucuria, creându-se astfel o stare de bine.

EVALUARE ȘI MONITORIZARE:

Evaluarea eficacității proiectului va fi realizată prin intermediul observațiilor directe și comportamentale ale elevilor în timpul și după implementarea proiectului.

Expoziție cu fotografii de la activitățile desfășurate în proiect;

Postere, afișe informative, pliante;

CONCLUZIE:

Cultivarea stării de bine în școală nu este doar un obiectiv educațional, ci și o necesitate pentru sănătatea și fericirea elevilor. Prin implementarea acestui proiect, ne propunem să creăm un mediu școlar în care fiecare copil să se simtă acceptat, sprijinit și încurajat să își atingă potențialul maxim atât academic, cât și personal.

EXCURSIILE ȘCOLARE, MODALITĂȚI DE ARMONIZARE A RELAȚIILOR DINTRE ELEVI

Prof. Marincaș Marinela Adriana, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Fiecare excursie, la fel ca fiecare călătorie pe care o întreprindem, ne amprentează conștiința pentru totdeauna, deoarece, involuntar, păstrăm în interioritatea personală, „fărăme” din locurile vizitate, dar, mai presus de orice, păstrăm vii, intacte chiar, amintirile care reflectă nu doar locurile admirate, ci și unicitatea relațiilor interumane care se armonizează atât de frumos prin intermediul acestor modalități de petrecere a timpului liber în afara colegiului.

În atribuția profesorului diriginte, un rol prioritar trebuie să-l ocupe, din aceste rațiuni, excursiile școlare care facilitează nu doar un prilej de culturalizare, destindere sau distracție pentru elevi, ci și unul de coagulare a relațiilor interumane căci, prin aceste ieșiri, elevii se cunosc mai bine, își descoperă unul altuia pasiunile, preferințele comune, facilitându-se o mai bună comunicare între ei, dar și între elevi și profesorul diriginte. De asemenea, un alt beneficiu extrem de important al excursiilor școlare este cel al oportunității de a asimila o serie de cunoștințe într-un cadru nonformal, departe de rigorile unei lecții predate în cadrul orelor de curs desfășurate în instituția de învățământ. Așadar, acest tip de învățare nu este doar preferat de elevi, ci și extrem de rodnic din mai multe puncte de vedere.

Plăcerii de a petrece timp de calitate cu colegii de clasă, i se adaugă rolul cultural al excursiilor școlare care pot deveni portite prin care elevii pătrund în istoria neamului, deoarece fiecare loc vizitat spune, fără doar și poate, o poveste. E motivul pentru care acest tip de activitate este mereu pe placul elevilor, dezvoltându-le simțul estetic și artistic, simțuri stârnite de unicitatea edificiilor culturale și religioase din diverse zone ale țării pe care elevii au astfel oportunitatea de a le descoperii cu „ochii” curioși ai adolescentului dornic de cunoaștere sub toate formele ei. Excursiile dezvoltă apoi și capacitatea de observație și de orientare a elevilor, mărin și experiența lor geografică.

Totodată, excursiile școlare, indiferent de vârsta elevilor, conduc la dezvoltarea personalităților acestora și la creșterea sentimentului că aparțin unui grup, sentiment care uneori le lipsește. Din acest considerent, susținem beneficiile excursiilor școlare care devin necesare încă din primul an al unui ciclu de învățământ, fără a fi condiționate de vârsta elevilor.

Obiectivul turistic al clasei a XI-a E, a Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia, aflați sub îndrumarea doamnei diriginte Marinceaș Marinela, a fost Brașovul, frumosul oraș de sub Tâmpa care fascinează cu farmecul său anacronic. Stradelele înguste, clădirile înțesate de istorie, muzeele, zidurile fortificate ale Cetății sau turnurile și bastioanele, ne-au purtat înapoi în timpuri imemorabile, pierdute în negura anilor. De fapt, orașul Brașov, per ansamblu, este o comoară ascunsă printre crestele falnice și împădurite ale Munților Carpați, oferind foarte multe locuri de vizitat.

Printre obiectivele care ne-au atras spre acest oraș minunat, au fost: impunătoarea *Biserica Neagră*, *Piața Sfatului*, un loc vibrant, animat de cu cafele cosmopolite, *Strada Sforii*, o străduță îngustă și pitorească, muzeul *Prima Școală Românească*, un loc unic în care elevii au admirat documente care atestă începuturile învățământului românesc și au avut parte de o lecție „altfel” și

de un pedagog exigent care le-a cerut să cânte la unison Imnul Național. Deopotrivă, o atracție culturală și istorică a fost și muzeul *Casa Mureșenilor*, unde elevii au ascultat cu pasiune și interes, povestea familiei Mureșenilor și au admirat o expoziție inedită cu diverse obiecte din perioada interbelică: bijuterii, poșete, parfumuri, timbre, instrumente muzicale vechi, albume etc. În finalul acestei excursii cu trenul, elevii colegiului nostru, care au vizitat orașul Brașov, au concluzionat că viața omului este aidoma unei călătorii din care, voluntar sau involuntar, tânărul care călătorește își hrănește curiozitatea și dorința de a explora lumea.

Așadar, rămân la convingerea că locurile vizitate și experiențele trăite se cuibăresc în suflet pentru totdeauna, întrucât călătoriile ne fac să înțelegem că lumea este un loc mai mare decât colțișorul casei noastre.

DINCOLO DE LECȚII. ROLUL DOCUMENTAȚIEI ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI A PROFESORILOR

Prof. Mircea Cosmina – Maria, Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia

În sistemul de învățământ modern, povara documentației pentru profesori a devenit o problemă semnificativă, care adesea interferează cu activitatea didactică propriu-zisă. Deși principala sarcină a unui profesor ar trebui să fie predarea și îndrumarea elevilor, în practică, aceștia sunt copleșiți de volumul tot mai mare de documente administrative și raportări pe care trebuie să le întocmească. Această situație nu doar că reduce timpul alocat pregătirii lecțiilor și interacțiunii directe cu elevii, dar contribuie și la creșterea stresului și la diminuarea satisfacției profesionale.

Principalele categorii de documente cerute profesorilor:

- **Planificările anuale și semestriale:**

- Fiecare profesor trebuie să întocmească planificări detaliate pentru întregul an școlar, în care să includă obiectivele lecțiilor, competențele vizate și resursele utilizate. Aceste planificări sunt revizuite și aprobate de către conducerea instituțiilor de învățământ, ceea ce necesită și ajustări periodice în funcție de schimbările curriculare sau de feedback-ul primit.

- **Proiectele didactice și fișele de lecție:**

- Pe lângă planificările generale, fiecare lecție trebuie să fie însoțită de un proiect didactic sau o fișă de lecție. Aceste documente detaliază structura fiecărei ore de curs, metodele didactice, materialele auxiliare utilizate și modalitățile de evaluare a elevilor. Pregătirea acestor documente necesită timp și atenție, mai ales când se dorește adaptarea lecțiilor pentru nevoile diferite ale elevilor.

- **Raportările periodice și situațiile statistice:**

- Periodic, profesorii trebuie să întocmească rapoarte despre progresul elevilor, frecvență, situații disciplinare și alte aspecte administrative. De asemenea, datele privind evaluările și rezultatele școlare sunt centralizate și raportate la nivelul instituției și către autoritățile educaționale.
- **Documentele pentru examene și evaluări naționale:**
 - Organizarea și desfășurarea examenelor sau a evaluărilor naționale implică o serie de documente și proceduri pe care profesorii trebuie să le respecte, de la întocmirea listelor cu elevii participanți și până la completarea proceselor-verbale de examinare.
- **Fișele de evaluare și portofoliile elevilor:**
 - În afară de evaluările sumative și formative, profesorii trebuie să întocmească fișe de evaluare detaliate pentru fiecare elev, să gestioneze portofolii educaționale și să ofere feedback personalizat. Aceste documente au scopul de a monitoriza evoluția individuală și de a furniza o bază pentru discuțiile cu părinții sau pentru orientarea școlară.
- **Documentația pentru activitățile extracurriculare:**
 - Organizarea activităților extracurriculare – cum ar fi excursiile, taberele, cluburile școlare sau proiectele cu finanțare externă – presupune, de asemenea, o cantitate semnificativă de documentație. Aceasta include planificări, acorduri de parteneriat, rapoarte de activitate și evidențe ale participanților.

Volumul de documente administrative pe care trebuie să le gestioneze un profesor are numeroase efecte negative asupra calității procesului educațional. Cu cât un profesor trebuie să se ocupe mai mult de documente administrative, cu atât mai puțin timp rămâne pentru pregătirea lecțiilor. Acest lucru poate duce la o predare mai puțin interactivă și la utilizarea unor metode didactice mai puțin inovatoare. Sarcinile administrative cresc nivelul de stres al profesorilor și contribuie la sentimentul de epuizare. Burnout-ul este un fenomen comun în rândul cadrelor didactice, iar mulți profesori consideră că volumul excesiv de documente contribuie semnificativ la acest lucru. Atunci când o mare parte din energie este direcționată spre completarea de formulare și raportări, creativitatea și dorința de a dezvolta noi abordări didactice sunt inhibitate. Profesorii au mai puțin timp și resurse pentru a experimenta metode noi sau pentru a adapta lecțiile în funcție de interesele și nevoile elevilor.

Volumul tot mai mare de documente cerut în învățământ poate fi explicat printr-o serie de factori:

- **Birocrația și centralizarea excesivă:** Sistemele educaționale din multe țări sunt caracterizate de o centralizare a deciziilor și de o birocratie care impune raportări detaliate și standardizate. Această tendință de a controla și monitoriza activitatea din școli prin intermediul documentelor crește sarcina administrativă a profesorilor.
- **Cerințele de conformitate și transparență:** Nevoia de a asigura transparența în utilizarea fondurilor publice și în procesele educaționale impune raportări riguroase și documente justificative. Deși aceste cerințe sunt în general bine intenționate, ele duc la o povară administrativă sporită.
- **Evaluările și inspecțiile frecvente:** Evaluările externe și inspecțiile școlare impun cerințe documentare detaliate, pentru a demonstra conformitatea cu standardele educaționale și pentru a susține rezultatele declarate. Acest lucru determină profesorii să întocmească documentații suplimentare în vederea pregătirii pentru inspecții.

Pentru a atenua această problemă, pot fi luate în considerare mai multe măsuri:

- Simplificarea și digitalizarea proceselor, iar acest aspect presupune reducerea numărului de documente și digitalizarea lor ar putea eficientiza munca administrativă. Platformele online de management școlar, care centralizează informațiile într-un singur loc, ar putea scădea volumul de muncă necesar pentru întocmirea și transmiterea documentelor.
- Dezvoltarea unor proceduri clare și simplificate, în acest context înscriindu-se eliminarea documentelor redundante și crearea unor proceduri clare pentru raportare ar reduce timpul

pierdut cu birocrația. Acest lucru ar putea fi realizat prin colaborarea cu profesorii pentru identificarea celor mai anevoioase sarcini administrative.

- Distribuirea sarcinilor administrative în sensul că o parte dintre acestea ar putea fi redistribuite personalului administrativ sau secretariatelor școlare. Astfel, profesorii ar putea dedica mai mult timp activităților didactice.

Portofoliul profesorului este o colecție de documente și dovezi care demonstrează activitatea, realizările și evoluția profesională a unui cadru didactic. În varianta actualizată, portofoliul este adaptat la cerințele moderne, integrând resurse digitale și tehnologii educaționale.

Iată o analiză SWOT a portofoliului profesorului în această variantă:

Puncte Forte 1. Portofoliul oferă o imagine clară a evoluției profesorului în carieră, incluzând realizări, calificări, formări continue și evaluări periodice. 2. Variantele digitale ale portofoliului permit actualizări rapide și acces facil din diverse locații. Integrarea resurselor multimedia (video, audio, prezentări) îmbunătățește prezentarea activității didactice. 3. Conținutul portofoliului poate fi folosit pentru a demonstra eficacitatea pedagogică în fața inspectorilor, părinților sau altor părți interesate. 4. Profesorul poate analiza și evalua propria practică pedagogică, identificând punctele forte și ariile care necesită îmbunătățiri.	Puncte Slabe 1. Întocmirea și actualizarea constantă a portofoliului pot fi consumatoare de timp, în special pentru cadrele didactice cu programe încărcate. 2. Dacă nu există criterii precise pentru evaluarea portofoliului, acesta poate să nu reflecte obiectiv performanța profesorului. 3. Există riscul ca profesorii să includă prea multe documente, ceea ce poate îngreuna evaluarea eficientă. 4. Utilizarea unui portofoliu digital implică familiarizarea cu anumite instrumente și platforme tehnologice, ceea ce poate fi dificil pentru cadrele didactice care nu sunt obișnuite cu acestea.
Oportunități 1. Portofoliul poate fi folosit ca instrument pentru planificarea și monitorizarea formării profesionale continue, identificând ariile de dezvoltare necesare. 2. Există posibilitatea de a folosi aplicații și platforme digitale pentru gestionarea portofoliului, facilitând colaborarea între profesori și îmbunătățirea metodelor de predare. 3. Portofoliul poate fi folosit pentru a încuraja schimbul de bune practici între cadrele didactice și pentru a implica mai mult părinții în procesul educațional. 4. Un portofoliu bine întocmit	Amenințări 1. Modificările frecvente ale normelor și cerințelor pentru portofolii pot impune ajustări constante și eforturi suplimentare din partea profesorilor. 2. Utilizarea unui portofoliu digital poate expune datele personale și profesionale ale profesorilor la riscuri de securitate informatică. 3. Unii profesori pot fi reticenți în adoptarea variantelor digitale ale portofoliului sau în actualizarea constantă a acestuia. 4. Accesul limitat la resurse de calitate sau la tehnologii adecvate poate afecta calitatea portofoliului.

poate facilita accesul la poziții de conducere sau poate sprijini obținerea unor certificări și calificări suplimentare.	
--	--

Analiza SWOT evidențiază importanța portofoliului profesorului în procesul de dezvoltare profesională și necesitatea de a aborda provocările și amenințările asociate pentru a maximiza beneficiile oferite.

Volumul excesiv de documente pe care profesorii trebuie să-l gestioneze reprezintă o problemă sistemică, repetitivă, care necesită soluții coordonate la nivelul întregului sistem educațional. Dacă dorim să ne asigurăm că profesorii au timp și resurse suficiente pentru a se concentra pe activitatea didactică și pentru a răspunde nevoilor elevilor, este esențial să reducem povara birocratică și să optimizăm procesele administrative din școli. Numai astfel putem contribui la un mediu educațional mai eficient și mai motivant, atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Bibliografie:

1. **Constantinescu, M., & Ionescu, D..** *Stresul profesional și sindromul burnout în rândul cadrelor didactice*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 2015
2. **Stan, C..** *Managementul educațional și provocările birocrăției școlare*. Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2013.
3. **Pânișoară, I. O., & Pânișoară, G. ().** *Motivația pentru cariera didactică*. București, Editura Polirom, 2005.

IMPORTANȚA RITUALULUI EDUCATIV LA ȘCOALĂ

Prof. Cosma Cornelia, Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș

Ritualurile se definesc ca practici cu caracter social care au rolul de a întări ordinea socială și coeziunea grupului. Acestea au ca și caracteristică, puterea de a crea un spațiu comun în care să se formeze și să se împărtășească judecăți și/sau acțiuni. Ritualurile comportă multiple aspecte legate de dimensiunea lor individuală și colectivă, psihologică și socială, cognitivă și emoțională.

Ca spațiu de formare a grupului social și a învățării, școala este astfel, mediul în care ritualul are locul și rolul său. Aici, ritualul constă într-o activitate educativă, care se repetă frecvent și este de scurtă durată.

O activitate educativă de tip ritual, la începutul fiecărei ore, poate ajuta elevul să își mobilizeze atenția înainte de a se concentra asupra învățării. Ritualurile educative nu doar că structurează ziua școlară, ci aduc și numeroase beneficii emoționale și cognitive. Prin repetare, ele creează o predictibilitate care le oferă elevilor un sentiment de siguranță și control asupra activităților lor. Acest tip de stabilitate este esențial pentru dezvoltarea încrederii și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei.

Ritualurile educative sunt o parte valoroasă a experienței de învățare și pot transforma atmosfera din clasă într-una plăcută și productivă. Ele sunt simple, dar prin impactul lor constant și pozitiv, devin instrumente eficiente pentru învățarea structurată și pentru dezvoltarea unor abilități de viață esențiale. Fie că este vorba despre salutul de dimineață sau reflecția de final de oră, aceste momente scurte au un rol esențial în crearea unei experiențe educative bazate pe respect, atenție și cooperare. Ele pot fi formale – cum ar fi salutul zilnic de la începutul fiecărei ore sau cântarea imnului școlii – sau informale, cum ar fi „Întrebarea zilei”, o scurtă discuție de început de oră sau „Minutele de reflecție” de la finalul orei.

Ca exemplu, se poate menționa:

- **Ritualul de politețe.** Profesorul și elevii își rezervă câteva minute pentru a se saluta și a împărtăși gânduri pozitive. Această activitate îi ajută pe elevi să se conecteze și să își înceapă ziua într-o atmosferă relaxantă și motivantă;

- **Rutina de încheiere a zilei.** În fiecare zi, înainte de plecare, elevii pot avea o rutină scurtă de „încheiere”. O idee este ca fiecare să își „strângă” locul și să pregătească materialele pentru ziua următoare. Aceasta este o activitate de tranziție, care îi ajută să își organizeze spațiul de lucru și să își recapaciteze mintea pentru o nouă zi de învățare;

- **„Regulile de aur” ale clasei.** La începutul fiecărei săptămâni, se pot reaminti regulile de comportament ale clasei, printr-un ritual scurt, în care fiecare elev spune una dintre reguli sau se face o discuție despre importanța lor. Acest ritual îi ajută pe elevi să interiorizeze regulile de bună purtare și îi învață să fie responsabili și respectuoși față de colegi și față de mediul de învățare;

- **Tabloul apreciativ (complimentul zilei).** În fiecare zi, un elev poate primi un „compliment al zilei” de la colegi, sub formă de aprecieri sincere și constructive;

- **Ritualul de tranziție,** care este important, deoarece marchează trecerea de la universul familial, recreația școlară, frământările acestuia, etc., la activitățile din cadrul orei de curs. Concret, intrând în clasă, elevul poate să își pună rucsacul la loc, să își ia cărțile din dulap, să își pună lucrurile pe banca sa, să își deschidă cartea și caietul, etc;

- **Ritualul cultural sau tradițional,** care structurează viața clasei și presupune sărbătorirea aniversărilor colegilor, decorarea clasei cu ocazia diverselor evenimente culturale, interpretarea de cântece tradiționale cu ocazia diferitelor evenimente culturale organizate de către școală, etc;

- **Jurnalul de Reflecție.** La sfârșitul fiecărei zile sau săptămâni, elevii pot dedica câteva minute completării unui jurnal personal de reflecție, în care își notează ce au învățat, ce provocări au întâlnit și ce și-ar dori să îmbunătățească;

- **Ritual de energizare-momentul de liniște (Mindfulness).** Un ritual zilnic de 2-3 minute de liniște, în care elevii își pot închide ochii și respira adânc, ajută la reducerea stresului și la îmbunătățirea capacității de concentrare. Se mai pot utiliza jocuri de atenție, exerciții de respirație sau activități de mișcare (stretching, dans rapid), etc;

- **„Învățarea de la Colegi”.** O dată pe săptămână, un elev poate împărtăși o abilitate, o informație nouă sau o descoperire interesantă cu colegii săi;

- **Recapitularea zilnică.** La începutul fiecărei ore, profesorul poate dedica 5 minute pentru recapitularea noțiunilor din lecția precedentă;

- **„Tabla de obiective”** În fiecare săptămână sau lună, elevii își stabilesc câteva obiective academice și personale pe care vor să le atingă. La sfârșitul perioadei, discută despre ce au realizat și ce pot îmbunătăți. Acest ritual le dezvoltă capacitatea de planificare și autocontrol;

- **„Minute de networking”** – o conversație pe teme de carieră. O dată pe săptămână, elevii sunt încurajați să discute despre carierele care îi interesează, să împărtășească noutăți despre domeniul lor de interes sau să vorbească despre mentori și modele profesionale. Aceasta le dezvoltă orientarea profesională și îi ajută să își creeze o imagine de ansamblu asupra pieței muncii;

- **„Colțul ideilor inovative”.** În clasă, se creează un colț special în care elevii pot lăsa idei, întrebări sau sugestii legate de lecțiile viitoare. Profesorul discută regulat aceste idei și integrează sugestiile elevilor, dacă sunt relevante. Acest ritual îi încurajează să fie creativi și implicați activ în procesul de învățare.

În cadrul activităților didactice, tableta PC poate să fie folosită, ca un ritual, pentru studiul individual, pentru anumite momente din cadrul activităților școlare, pentru a forma sau a dezvolta o competență, pentru a realiza un proiect (film sau interviuri pentru blog-ul școlii), etc.

De asemenea, anumite pictograme pot să fie utilizate pentru a indica o activitate, ca de exemplu, un ochi care să indice acțiunea de observare, o haină care să indice locul unde se așază acestea, etc. Utilizarea pictogramelor sunt un ajutor foarte bun și pentru facilitarea înțelegerii de către elevii cu dificultăți cognitive.

Un aspect esențial este ca profesorii să adapteze ritualurile la nevoile și interesele fiecărui grup de elevi. De exemplu, într-o clasă cu elevi mai activi, ritualurile ar putea include activități de

tip „energizer”, care să le permită să își consume energia și să se concentreze mai bine ulterior. În schimb, pentru o clasă mai calmă, un moment de reflecție sau o scurtă lectură inspirațională ar putea fi mai potrivite. În acest fel, ritualurile devin nu doar activități repetate, ci adevărate momente de conectare, adaptate fiecărui grup de elevi.

Ritualurile școlare sunt indispensabile pentru elevi, indiferent de vârsta acestora. Acestea îi ajută pe elevi să își dezvolte socializarea și le facilitează învățarea. Este de știut, conform lucrărilor de specialitate, că varietatea acțiunilor repetate frecvent sub o anumită formă au o mare varietate și că ele trebuie să fie bine cunoscute și stăpânite pentru a răspunde nevoilor elevilor.

Aceste ritualuri sunt concepute nu doar pentru a dezvolta abilități academice, ci și pentru a contribui la formarea caracterului și a unei culturi de clasă bazate pe respect, colaborare și dorința de autodepășire.

Bibliografie

1. Bocoș, M., (2007), Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist, Ed. Paralela 45, București
2. [Montessori](#), M. : Perspectives : revue trimestrielle d'éducation comparée (Paris, UNESCO : Bureau international d'éducation), vol. XXIV, n° 1-2, 1994
3. Costea, O (coord.), Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească , Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
4. Cerghit, Ioan - „Metode de învățământ”, Editura Polirom, 2002

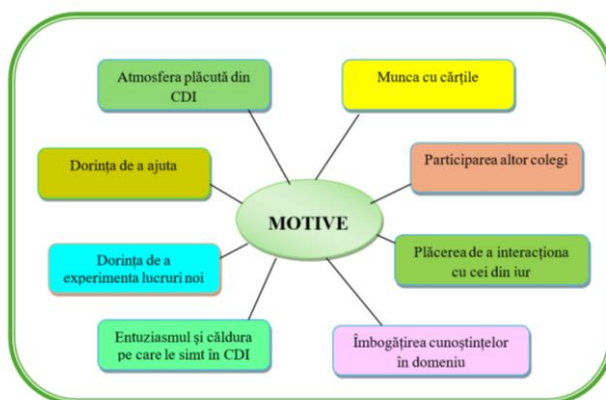
„MESERIA DE BIBLIOTECAR” ÎN VIZIUNEA ELEVILOR

Bibl. Bîrz Lucreția, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

E greu de crezut că în secolul XXI mai sunt elevi de liceu/ tineri interesați de bibliotecă și de profesia de bibliotecar. Dar activitatea „**Bibliotecar pentru o zi**”, desfășurată la Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia în modulul 5 al anului școlar 2023-2024, a demonstrat faptul că mai există astfel de elevi, interesați de carte, lectură, bibliotecă, cu drag de oameni, cu o mare dorință de a ajuta, interesați de a cunoaște și de a se dezvolta prin activități practice.

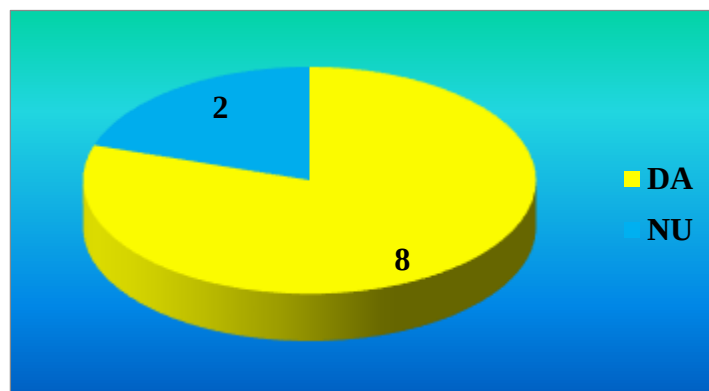
Participarea elevilor la activitate a fost benevolă, iar printre motivele, care i-au adus pe elevi la CDI, așa cum reiese din răspunsurile primite la chestionarul completat la final de toți elevii participanți, au fost: atmosfera plăcută de la CDI, dorința de a ajuta, munca cu cărțile, participarea altor colegi, dorința de a experimenta lucruri noi, plăcerea de a interacționa cu cei din jur, entuziasmul și căldura pe care le simt în CDI, îmbogățirea cunoștințelor în domeniu, etc. (a se vedea figura nr. 1)

Fig. nr. 1. Motivele pentru care elevii au ales să fie „bibliotecar pentru o zi”

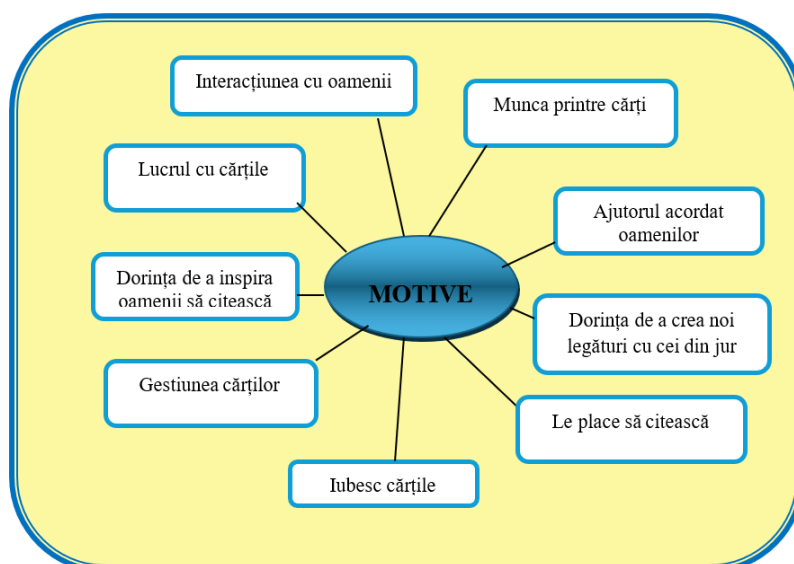
Întrebați dacă le-ar plăcea să lucreze ca și bibliotecari, 8 din cei 10 elevi participanți la activitate, au răspuns afirmativ. (a se vedea figura nr. 2)

Fig. nr. 2. Le-ar plăcea elevilor să lucreze ca și bibliotecari?

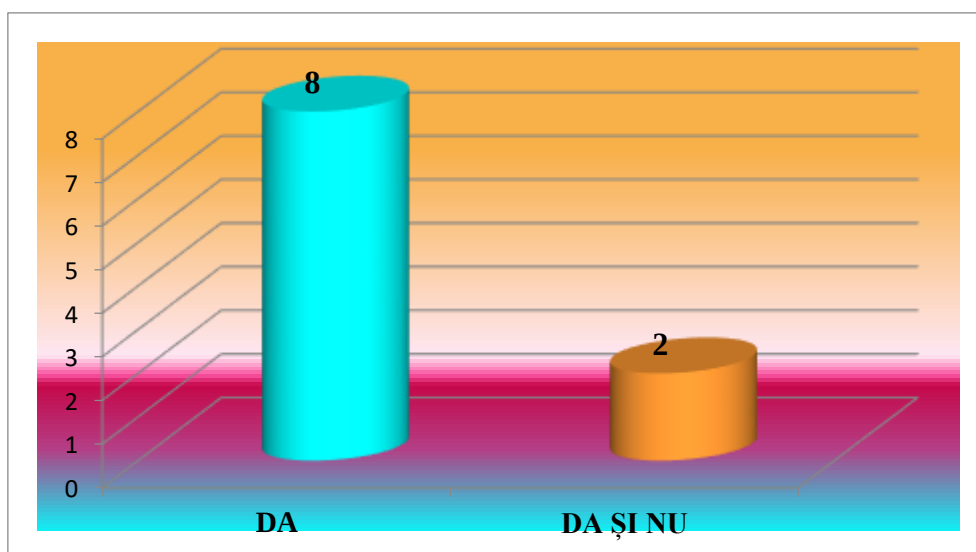
Printre motivele pentru care elevilor le-ar plăcea să lucreze ca și bibliotecari se numără: interacțiunea cu oamenii, munca printre cărți, lucrul cu cărțile, ajutorul acordat oamenilor, dorința de a inspira oamenii să citească, dorința de a crea noi legături cu cei din jur, gestiunea cărților, iubesc cărțile și le place să citească. (a se vedea figura nr. 3)

Fig. nr. 3. Motivele pentru care elevilor le-ar plăcea să lucreze ca și bibliotecar

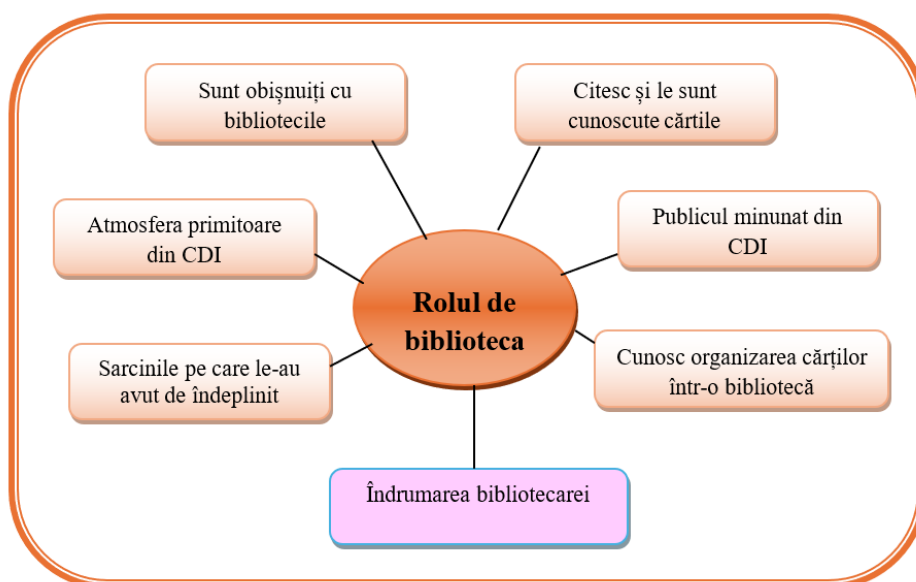
Întrebați dacă au reușit să intre în rolul de bibliotecar, 8 elevi au răspuns afirmativ, iar 2 elevi au optat pentru varianta „da și nu”. (a se vedea figura nr. 4)

Fig. nr. 4. Au reușit elevii să intre în rolul de bibliotecar?

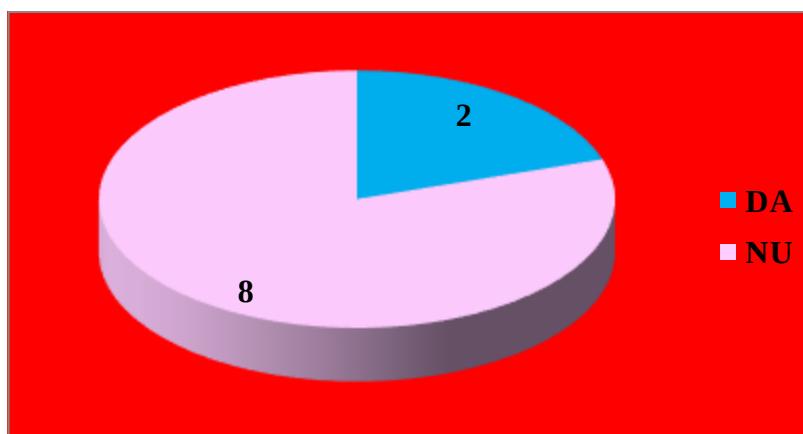
Elevii, au fost ajutați să intre în rolul de bibliotecar de următoarele: sunt obișnuiți cu bibliotecile, atmosfera primitoare din CDI, faptul că citesc și că le sunt cunoscute cărțile, publicul minunat din CDI, sarcinile pe care le-au avut de îndeplinit, cunosc organizarea cărților într-o bibliotecă, dar și îndrumarea bibliotecarei. (a se vedea figura nr. 5)

Fig. nr. 5. Ce a ajutat elevii să intre în rolul de bibliotecar?

Munca pe care o desfășoară un bibliotecar nu este ușoară, au afirmat 8 dintre cei 10 elevi, care au ales să fie bibliotecar pentru o zi. (a se vedea figura nr. 6)

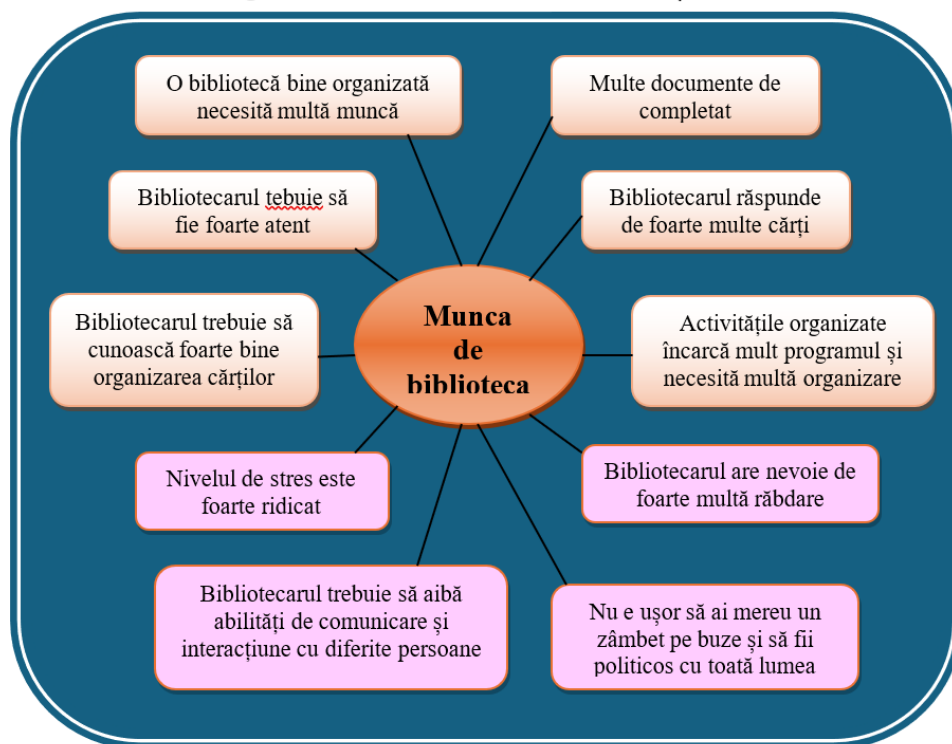
Fig. nr. 6. Munca pe care o desfășoară un bibliotecar este ușoară?

Munca de bibliotecar este ușoară doar dacă te simți în largul tău muncind cu oamenii și cărțile.

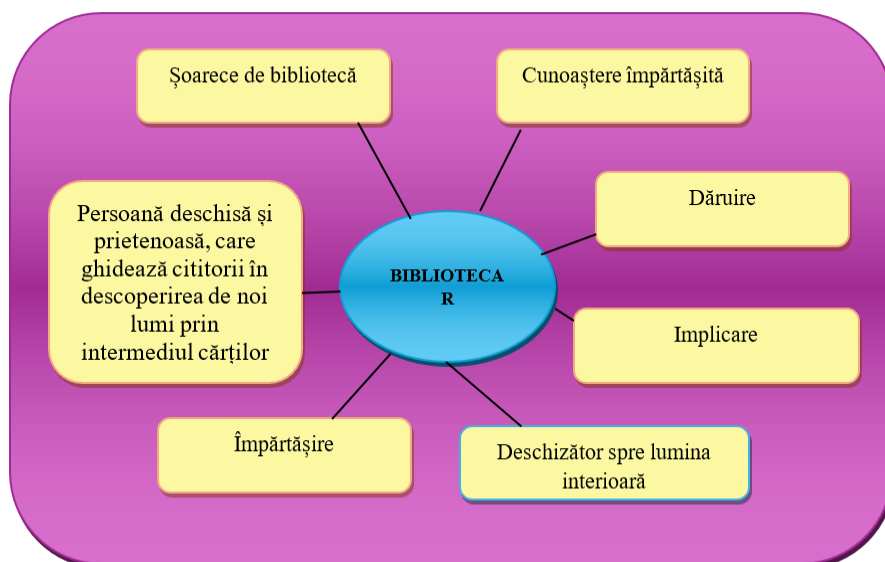
Nici o muncă nu este ușoară, deci nici cea de bibliotecar nu este ușoară deoarece se află foarte multă muncă în spatele unei biblioteci bine organizate, sunt multe documente de completat. Nu este ușoară această muncă și din cauză că bibliotecarul trebuie să fie atent la tot ce se întâmplă în jurul lui, răspunde în mod direct de foarte multe cărți, trebuie să cunoască foarte bine organizarea cărților pentru a putea servi ușor și rapid publicul interesat. De asemenea, la CDI se organizează tot felul de activități, care încarcă programul și care presupun multă organizare. Pentru că nivelul de stres este foarte ridicat, un bibliotecar are nevoie de foarte multă răbdare și abilități de a comunica și interacționa cu diferite persoane, nu este ușor să ai mereu un zâmbet pe buze și să fii politicos cu toată lumea. (a se vedea figura nr. 7)

Fig. nr. 7. Munca de bibliotecar nu este ușoară

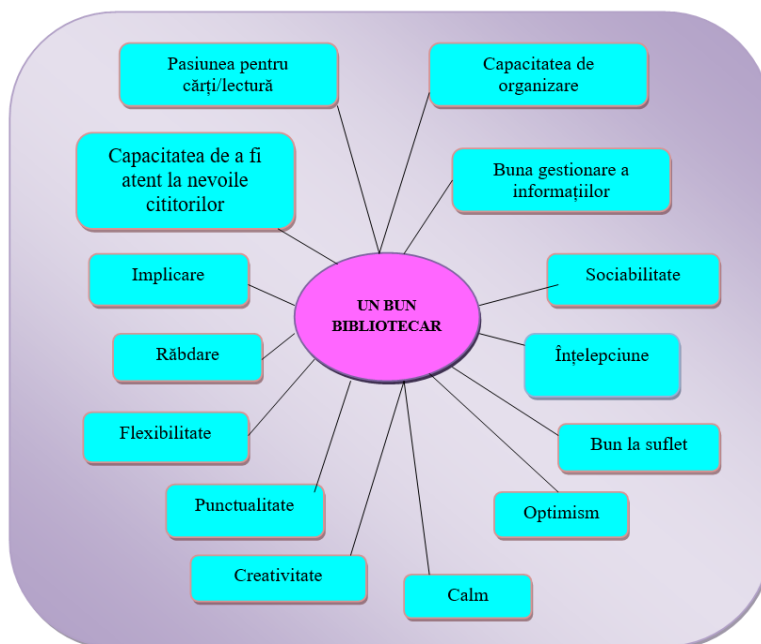
Cuvintele/sintagmele pe care elevii participanți la activitatea „bibliotecar pentru o zi” le asociază cu ocupația de bibliotecar sunt următoarele: „șoarece de bibliotecă”, „persoană deschisă și prietenoasă, care ghidează cititorii în descoperirea de noi lumi prin intermediul cărților”, „împărtășire”, „cunoaștere împărtășită”, „dăruire”, „implicare”, „deschizător spre lumina interioară”. (a se vedea figura nr. 8)

Fig. nr. 8. Cuvinte/sintagme asociate de elevi ocupației de bibliotecar

Printre calitățile, menționate de elevii participanți la activitatea „Bibliotecar pentru o zi”, pentru care, cei din jur i-ar putea considera ca fiind buni bibliotecari, sunt următoarele: pasiunea pentru cărți, pasiunea pentru lectură, capacitatea de organizare, implicare, sociabilitate, înțelepciune, bun la suflet, optimism, punctualitate, capacitatea de a fi atent la nevoile cititorilor, răbdare, buna gestionare a informațiilor, flexibilitate, creativitate, calm. (a se vedea figura nr. 9).

Fig. nr. 9. Calitățile pentru care cei din jur te pot considera un bun bibliotecar

Elevii bibliotecari pentru o zi au provenit din clasele IX-XI (un elev de clasa a IX-a, 3 elevi de clasa a X-a și 6 elevi de clasa a XI-a), fiind implicați atât fete, cât și băieți (8 fete și 2 băieți).

Toți cei 10 elevi BIBLIOTECAR PENTRU O ZI au afirmat că ar repeta experiența dacă ar avea ocazia.

FAMILIA – FACTOR ADAPTATIV AL ELEVULUI

Prof. Boca Dandea Tiberiu, Școala gimnazială „Nicodim Ganea” Bistra

Școala și familia construiesc permanent situații de natură a răspunde trebuințelor de cunoaștere a copilului, curiozității sale, dorinței de a fi mare și de a fi luat în considerare. Școlarul din clasa întâi învață sub influența impulsurilor adulților, a dorinței sale de a se supune statutului de școlar și sub influența dorinței de a nu-și supăra părinții. În relațiile cu ceilalți copii, elemente de competiție, cooperare, ambiție vor impulsiona învățarea, un rol deosebit de important în stimularea motivației pentru învățură avându-l cadrul didactic. Astfel prin modul cum este organizat programul zilnic, cum este concepută fiecare activitate, prin cadrul afectiv pe care îl asigură activității, prin modalitățile de evaluare a performanțelor elevilor, se instalează o atitudine pozitivă față de îndatoririle de elev, față de școală.

Pentru elev, calificativele/ notele mari, recompensele, premiile, aprecierile pozitive ale activității acestuia, relațiile socio-afective cu învățătorul/profesorul constituie stimulenții cei mai puternici în motivarea elevului pentru învățură. Atitudinea pozitivă față de școală și succesul la învățură al copilului sunt înrăurite într-o mare măsură de climatul ce se instituie în familie.

Lipsa de preocupare manifestată de unii părinți față de copilul cu statutul de școlar are consecințe negative asupra școlarului, deoarece, neavând cui să ceară sprijinul cuvenit sau să fie încurajat în strădaniile de școlar, va manifesta treptat dezinteres față aceste obligații.

Familia are datoria să fie aproape de copil, să-l încurajeze, să-l ajute și să păstreze o strânsă colaborare cu învățătorul/profesorul. Pe măsură ce copilul înaintază cu învățătura, ajutorul va fi mai restrâns, elevul fiind deprins să lucreze singur, accentul va cădea pe inițierea în tehnicile muncii intelectuale, a studiului după manual și notițe.

Cerința de a învăța pentru a satisface un fel de sentiment de identitate personală sau a familiei și de a păstra afecțiunea părinților și respectul celorlalți rămâne o structură motivațională de bază la elevi. Sentimentul datoriei și al responsabilității capătă un conținut social mai larg, fiind legat de constituirea unei atitudini pozitive față de munca școlară. În timpul activităților intelectuale apar sentimente și emoții variate de certitudine, de uimire, de îndoială, de curiozitate. Curiozitatea intelectuală stimulează caracterul stenic al activității mintale dezvoltă noi interese și lărgeste trebuințele culturale ale elevului, îi creează acestuia un plan de satisfacții intelectuale în legătură cu însușirea și a acelor cunoștințe care se referă la ceea ce este neobișnuit, cum ar fi, de exemplu, curiozități ale naturii.

În situația în care unii elevi nu prezintă interese pentru nicio formă de activitate desfășurată în școală, printr-o îndrumare atentă, prin sarcini precise (de răspundere), poate să se stimuleze interesul pentru un aspect sau altul al activității școlare. Trebuie mult discernământ în analiza lucrărilor elevilor care întâmpină dificultăți, deoarece efectul educativ nu este cel scontat în diferite cazuri. În situația elevilor hipersensibili, care își conștientizează nereușita, devin invidioși pe rezultatele colegilor lor, iar dezinteresul familiei și necunoașterea acestor prime insuccese ale copilului contribuie la scăderea motivației lui, deoarece nu va mai simți dorința de a le mai face bucurii, se simt singuri, descurajați, devenind cu timpul anxioși.

Atunci când dificultățile sunt cunoscute de părinți, dar considerate de aceștia minore, supraestimând posibilitățile copilului, golurile în cunoștințe se adâncesc, iar rezultatele copiilor lor sunt slabe, eforturile acestora fiind mai mici datorită lipsei de motivație.

Elevii ai căror părinți au fost restrictivi, calzi și atenți în copilăria timpurie, rămân calzi și atenți în perioada școlară, devin ordonați și pretențioși în conduitele cu colegii; ei manifestă mai puține conduite mizere când cadrul didactic nu e de față și au motivații bune în munca școlară.

Părinții ostili, cu autoritate (rejectivi) creează la copii deseori conformism ușor agresiv, acești copii condamnă ostilitatea, adeseori trăiesc sentimente profunde de culpabilitate și revoltă de sine și de aici incidența reacțiilor nevrotice, uneori tendințe de autopedepsire, încredere redusă în alții, dificultăți în relațiile cu colegii, teama de adulți, timiditate, nefericire. Părinții ostili, neglijenți în controlul conduitelor copiilor, care au accese de disciplinare a copiilor (de cele mai multe ori arbitrar, inconștiente și dezordonate) provoacă stări de conduite dezordonate. În astfel de familii se întâlnește de cele mai multe ori delincvența juvenilă.

Cele mai bune situații sunt cele ale familiilor cu atitudine clară, caldă, atenție la autonomie, control echilibrat. În cazul părinților cu exigențe excesive, dependența copiilor pe planul efectuării temelor este foarte mare, atmosfera generală devenind tensională între copil și familie, între familie și școală, între elev și învățător.

Uneori părinții indulgenți derutează atitudinea copilului față de învățătură deoarece solicită eforturi mai mici comparativ cu cerințele școlii, astfel se creează o neconcordanță între cerințele instructiv-educative și rezultatele obținute de copil, dar și între evaluarea acestora de către părinții indulgenți și de către învățător.

Atitudinile diferite și mai ales dizarmoniile dintre părinți provoacă comportamente false, dedublări în poziția față de sine, de părinți, față de școală. Mediul ambiant din familie are profunde implicații în modul de a se comporta al elevului, de aceea sunt necesare atitudini și exigențe unitare față de comportamentul școlarului, formate acele conduite de disciplină și muncă ordonată. Atitudinea față de învățătură, față de școală poate fi corectată prin stimularea atitudinii emoționale pozitive față de sarcinile școlare prin prezentarea gradată a dificultăților, prin aprecierea obiectivă a rezultatelor, prin încurajarea elevilor și stimularea succesului școlar, dar și printr-o discretă și

diferențiată orientare a părinților în funcție de atitudinea lor temătoare, agresivă sau nepăsătoare față de rezultatele învățării copiilor lor.

O rigiditate exagerată, un „obiectivism” deplasat aplicat în primii ani de școală pot crea motive de dezgust, de delăsare, de rămânere în urmă la învățătură. Asigurând copilului condiții de lucru corespunzătoare, un climat afectiv favorabil, înțelegere pentru problemele lui specifice, el va tinde spre performanțe, nu va fi dominat de teamă în activitatea sa.

Relațiile dintre copiii din clasă sunt influențate de interesele lor. Prin interese, elevii își însușesc bucuria de a ști și de a putea dăruia și altora din ceea ce știu, influențând interrelațiile sociale ale micului școlar. În condițiile existenței unei atmosfere favorabile cooperării, determinate de relații preferențiale, care sunt motivate multilateral și variat (începând cu cele mai simple forme de manifestare afectivă, ca simpatia, până la cele ale cunoașterii profunde) randamentul activității crește, copilul își desfășoară activitatea la nivel maxim al posibilităților sale, iar în situații contrare, copilul se complexează, se ermetizează și mai profund în cercul vicios al inadaptării la viața grupului, la activitatea școlară. Între reușita școlară și atitudinea față de învățătură există o strânsă legătură. Progresele în ameliorarea randamentului școlar sunt cu atât mai evidente cu cât mai pozitivă este atitudinea elevilor față de activitatea școlară și cu cât această activitate are o semnificație personală pentru ei. Succesul școlar, expresie a concordanței între capacitățile, interesele elevului, pe de o parte, și exigențele comportamentale ale sarcinii, pe de altă parte, ca și eșecul, au o importanță deosebită în învățare. Succesul atrage copilului atenția asupra strategiilor prin care a fost obținut și acționează asupra personalității creând satisfacție, încredere, optimism, dorința de autodepășire. Numeroși autori arată că o motivație puternică, bine direcționată conduce spre o învățare intensă.

În ceea ce privește rezultatele obținute la învățătură s-a constatat de asemenea că motivația pentru succesul școlar depinde și de valoarea acordată acesteia de către părinți. Familia poate contribui la apariția unui suport motivațional adecvat sau dimpotrivă poate împiedica acest lucru, favorizând sau defavorizând succesul școlar. Dacă elevul este depășit mereu în performanțele școlare în care a depus eforturi, având o motivație externă întreținută de părinți, el va deveni instabil, emotiv. Dacă eforturile sale se vor valorifica pozitiv vor fi mai mari șansele de stabilizare emoțională. Afecțiunea, simpatia, preferințele, încrederea au un rol deosebit de important în contextul motivațiilor. Familiile cu un nivel de aspirație ridicat, orientat spre succese și performanțe (materiale, spirituale, sportive, sociale etc), acordă o importanță deosebită reușitei școlare a copilului. În acest tip de familie la baza motivării bucuriilor sau a necazurilor, a succeselor sau insucceselor stau realizările. Încrederea în sine observată la elev este oglinda încurajării și a încrederii ce i se acordă în familie și în școală. Școala și familia joacă un rol hotărâtor în dezvoltarea personalității copilului prin apariția încrederii în sine. Comportamentul elevului în situațiile școlare depinde, pe lângă nivelul său intelectual, de ambiția, de curajul său de a face față sarcinilor școlare. El are curajul înaintării, al angajării eului în situații școlare chiar și dificile într-un mediu stabil, în care copilul se simte iubit, în care el găsește modele optimiste de comportament. Cât privește relația dintre motive și rezultatele școlare, aceasta nu poate fi tratată univoc. Motivul devine însă numai în momentul în care el se constituie la nivelul personalității, investindu-se într-o atitudine. De regulă, se pornește de la surse motivaționale bogate și variate, dar până la urmă se conturează atitudinea față de activitatea școlară.

La fiecare elev vom găsi, alături de motive specifice vârstei și alte motive de ordin personal, familial, legate de experiența personală a copilului care structurează și ierarhizează sistemul de motive ale capacității, ale comportamentului și ale învățării. Deoarece motivele constituie cele mai puternice pârghii ale activității de învățare, cunoașterea și educarea lor în cadrul vârstei și la fiecare elev în parte constituie cheia succesului în munca instructiv-educativă.

Pe baza evaluării sistematice a randamentului școlar de către părinți și educatori, elevul își formează o autoevaluare din ce în ce mai realistă, care se manifestă la rândul său în nivelul de aspirație al elevului.

Aprecierea făcută de cadrele didactice, de părinți, gradul de reușită propriu-zis al elevului, precum și autoevaluarea performanțelor proprii, mai realiste odată cu înaintarea în vârstă a elevului,

contribuie la formarea imaginii de sine a acestuia. În acest fel se conturează statutul școlar al fiecărui elev.

Bibliografie

1. Albert-Lorincz, E., Carcea, M.I., *Prevenirea dezadaptării școlare*, Cermi, Iași, 1998.
2. Botiș, A., Mihalca, A., *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani-Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar*, Buzău, Editura Alpha .
3. Crețu, E., *Probleme ale adaptării școlare*, Editura All, București, 1999.
4. Păun, E., *Școala – abordare sociopedagogică*, Ed. Polirom Iași, 1999.

EFICACITATEA MUNCII ÎN ECHIPĂ ÎN ÎNVĂȚAREA LIMBII ROMÂNE ÎN CICLUL PRIMAR

Înv. Manole Luminița, Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud

Trăim într-o lume în continuă schimbare în care școala este preocupată de pregătirea pentru viață a tinerei generații. Studiile recente arată că în toate domeniile de activitate cheia succesului este munca în echipă. În acest sens, noi dascălii, trebuie să-i ajutăm pe elevi să-și însușească cunoștințele, să-și formeze priceperi și deprinderi, capacități legate de comunicare, colaborare și cooperare - abilități de lucru în echipă.

În procesul didactic beneficiile muncii în echipă sunt multiple și constau în :

- Stimularea spiritului competițional, elevii fiind încurajați să lucreze împreună, să se autodepășească;
- Facilitarea schimbului de experiență și cunoștințe astfel că fiecare elev va fi mai conștient de propriul său comportament și stil de învățare;
- Pregătirea pentru provocările din afara mediului educațional, elevii devenind mai comunicativi, extrovertiți și pregătiți să pună în aplicare cele învățate în orice alt mediu;
- Formarea unei imagini obiective privind propriile competențe; lucrul în cadrul unei echipe coordonată de un cadru didactic conduce la cunoașterea unor opinii, noi idei;
- Familiarizarea cu mediul de lucru pe care îl vor întâlni atât în mediul academic cât și cel profesional;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare; comunicarea deschisă cu colegii și cu profesorul fiind foarte importantă pentru a ajunge la performanță.

Pentru a beneficia de aceste avantaje este necesară reconfigurarea procesului instructiv educativ și folosirea în activitatea didactică a strategiilor didactice interactive. Brainstorming-ul, Ciorchinele, Explozia stelară, Știu / Vreau să știu / Am învățat, Cubul, Metoda cadranelor, Pălăriile gânditoare, Diagrama Venn, Cvintetul sunt strategii ce permit și impun sarcini de lucru ce pot fi rezolvate în echipă pentru dezvoltarea și succesul elevilor.

Brainstorming-ul sau „**Furtuna în creier**” stimulează creativitatea elevilor și optimizează dezvoltarea relațiilor interpersonale. Metoda are ca scop emiterea unui număr mare de soluții privind modul de rezolvare a unei probleme, în vederea obținerii unei soluții complexe, creative, de rezolvare a problemei.

Etape: 1. *Etapa de pregătire* cu faza de pregătire, faza de antrenament creativ; faza de pregătire a ședinței;

2. *Etapa productivă, de emitere de alternative creative* cu stabilirea temei de lucru, a problemelor de dezbătut și faza de soluționare a problemelor formulate.

3. *Etapă selecției ideilor emise, care favorizează gândirea critică* cu analiza listei de idei emise și evaluarea gândirii critice și faza optării pentru soluția finală.

Avantajele metodei constau în: stimularea creativității, dezvoltarea gândirii critice și a capacității de argumentare, dezvoltarea competențelor de comunicare, formarea și dezvoltarea capacității reflectivă, participarea activă a elevilor, sporirea încrederii în sine, a spiritului de inițiativă, dezvoltarea climatului educațional pozitiv.

Limitele sunt: - consum mare de timp, reușita metodei depinde de calitățile moderatorului de a conduce discuția în direcția dorită, poate fi obositoare și solicitantă pentru participanți, propune soluții posibile de rezolvare a problemei, nu și o rezolvare efectivă a acesteia.

Am folosit metoda cu profesionalism, flexibilitate și inspirație în teme ca:

- Ce l-ați sfătui pe Goe (din schița D-I Goe de I. L. Caragiale) dacă v-ați întâlni cu el în tren?
- Ce ați face în locul lui Crossi (din textul „O faptă generoasă” de Edmondo de Amicis)?
- Ce părere ai despre comportamentul lui Giovanni (din textul „prima zi de școală” de Edmondo De Amicis)?

- Cuvinte cheie: cartea, prieten, școală

Metoda „Ciorchinele” este un brainstorming necesar care stimulează evidențierea legăturilor dintre idei. E o modalitate de a realiza noi idei sau de a releva noi sensuri ideilor, de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențiind modul de a înțelege o anumită temă, conținut. Metoda este mai eficientă dacă se lucrează în grup deoarece antrenează elevii, crește motivarea intrinsecă deoarece li se solicită să descopere fapte, să aducă argumente pro și contra, iar munca în echipă dezvoltă atitudinea de toleranță față de ceilalți și sunt eliminate motivele de stres iar emoțiile se atenuează. Metoda funcționează după următoarele etape:

1. Se scrie un cuvânt / temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a unei foi de hârtie.

2. Elevii vor fi solicitați să-și noteze toate ideile, sintagmele sau cunoștințele pe care le au în minte în legătură cu tema respectivă, în jurul cuvântului din centru, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial.

3. În timp ce le vin în minte idei noi și le notează prin cuvintele respective, elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate.

4. Activitatea se oprește când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată.

La lectura „Zile de toamnă” de George Coșbuc i-am încurajat pe elevii împărțiți în echipe să gândească liber, deschis despre toamnă, să noteze tot ce le trece prin minte legat de acest anotimp.

Explozia stelară este o metodă de învățare în cooperare, ce dezvoltă spontaneitatea și creativitatea de grup, abilitățile de lucru în echipă și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. Pe o stea mare este scrisă o idee centrală înconjurată de întrebările: Ce? Cine? Unde? De ce? Când? pe baza cărora grupurile de copii formulează idei referitoare la tema centrală. Metoda presupune parcurgerea următoarelor etape: propunerea problemei, organizarea clasei în mai multe grupuri, fiecare dintre acestea notând problema pe o foaie de hârtie; elaborarea, în fiecare grup, a unei liste cu întrebări diverse, care au legătură cu problema de discutat; comunicarea rezultatelor activității de grup; evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă.

La lecția „Adjectivul” elevii au formulat întrebări ca: Ce este adjectivul? Unde poate sta adjectivul într-o propoziție? De ce își modifică adjectivul forma? Când își modifică forma? Cine poate să fie însoțit de adjectiv?

Știu / Vreau să știu / Am învățat” – este metoda de muncă în echipă ce presupune implicarea activă a participanților, dezvoltarea capacității de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii în alegerea soluțiilor optime, dezvoltarea relațiilor interpersonale, prin valorificarea ideilor fiecăruia.

La textul „Primăvara” pentru receptarea mesajului scris, am utilizat întâi metoda Brainstorming pentru reactualizarea cunoștințelor predate anterior și pentru identificarea informațiilor despre primăvară. Metoda cuprinde un tabel cu trei rubrici „Știu”, „Vreau să știu”, „Am învățat”, iar completarea acestora am făcut-o respectând următorii pași:

Am împărțit clasa în patru grupe apoi:

a) Am cerut elevilor să spună ce știu despre primăvară, am conturat ideile esențiale legate de acest anotimp – idei pe care le-am trecut în tabel, după care am cerut elevilor să dezvolte fiecare idee notată.

b) Am clarificat ideile greșite și neclaritățile apărute, apoi am completat a doua coloană cu elementele necunoscute. Înainte de a trece la a treia coloană i-am întrebat pe elevi ce alte informații ar dori să cunoască.

c) Discutând cu elevii și folosindu-mă de exemple concrete am clarificat toate problemele necunoscute sau înțelese greșit și astfel a fost posibil să completăm cea de a treia rubrică „Am învățat” cu toate cunoștințele noi pe care le-au aflat în urmă.

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
- Când începe primăvara - Care sunt lunile de primăvară - Semnele care arată sosirea primăverii: înverzește iarba, apar florile, înfloresc pomii, se întorc păsările călătoare	- De ce se întorc păsările călătoare în țară în fiecare primăvară? - Care este denumirea populară a lunilor de primăvară? - Care sunt sărbătorile primăverii	- Păsările călătoare se întorc pentru că la noi s-au născut și aici vor să-și crească puii. - Denumirea populară a lunilor de primăvară este; mărțișor, prier, florar. - Sărbătorile primăverii sunt: Mărțișorul, Ziua mamei, Floriile, Învierea Domnului, Sfântul Gheorghe.

Cubul este metoda ce presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective, care evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut. Am folosit un cub din hârtie pe fețele căruia erau scrise sarcinile: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. Am împărțit clasa în patru grupe și, câte un elev a aruncat cubul cerându-le colegilor să îndeplinească sarcina înscrisă pe fața de sus a acestuia.

Exemplu: *Lectura „La cireșe” de Ion Creangă.*

Describe personajul Nică.

Compară comportamentul tău cu cel al lui Nică.

Asociază cuvintele: cireșe, vară, mătușă cu însușirile potrivite acestora.

Analizează pericolul prin care a trecut Nică. Ce-ar fi putut păți el?

Aplică: Dramatizați momentul întâlnirii mătușii Mărioara cu Nică.

Argumentează: dacă este sau nu vinovat Nică de cele întâmplate ? De ce?

Cadranele reprezintă un demers didactic pentru orele de consolidare și recapitulare. Elevii împărțiți în patru echipe au de rezolvat sarcinile. Prin trasarea a două axe perpendiculare fișa de lucru este împărțită în patru cadrane, ce conțin o sarcină de lucru pe care elevii împărțiți în echipe trebuie să o rezolve.

Exemplu - *O faptă generoasă* de Edmondo de Amicis :

I. Momentele întâmplării	II. Însușirile potrivite pentru Garrone, Crossi și Franti
III. Un proverb potrivit	IV. Mesajul textului

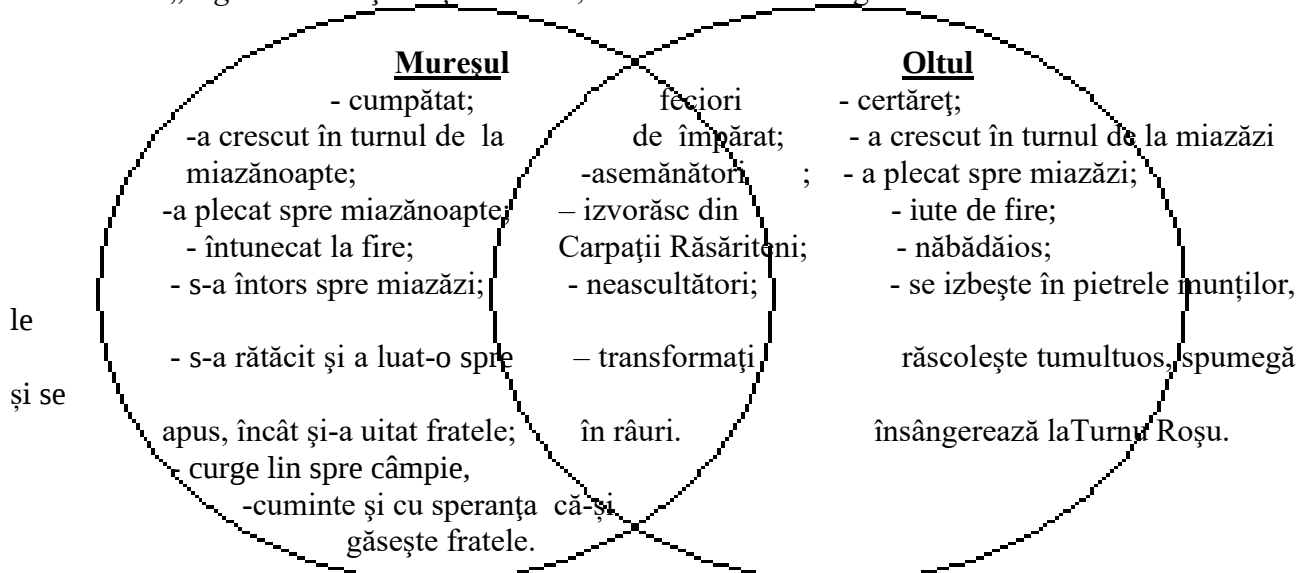

Metoda **Pălărilor gânditoare** este o metodă de muncă în echipă care contribuie la stimularea creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: Pălăria albastră – clarifică, Pălăria albă – informează, Pălăria verde – generează idei noi, Pălăria galbenă – aduce beneficii, Pălăria neagră – identifică greșelile, Pălăria roșie – spune ce simt despre.

La lectura „*Prințul fericit*” de Oscar Wilde am utilizat metoda **Pălărilor gânditoare** ce corespunde diferitelor tipuri de gândire. Elevii au fost împărțiți în grupe după culoarea pălăriilor ce îi reprezintă: albastră, albă, roșie, neagră, verde, galbenă. **Pălăria albastră** – a clarificat/a ales soluția corectă - A adresat copiilor o întrebare din text să vedem dacă l-au înțeles; **Pălăria albă** – a redat pe scurt conținutul lecturii; **Pălăria roșie** și-a exprimat sentimentele față de personaje; **Pălăria neagră** – a identificat greșelile, aspectele negative; **Pălăria verde** – a găsit noi soluții de a-i ajuta pe nevoiași; și-a imaginat un alt final; **Pălăria galbenă** – a identificat aspectele pozitive – Faptele bune făcute de personaje.

Diagrama Venn – este o metodă grafică ce poate fi utilizată în activitatea de învățare sau la fixarea cunoștințelor, putând constitui și o modalitate de evaluare. Scopul ei este să evidențieze asemănări, deosebiri și elemente comune în cazul a două concepte, personaje sau evenimente. Elevii pot gândi și lucra în perechi, să comunice și să completeze diagrama, apoi se pot grupa câte 4 pentru a-și compara cercurile, completând împreună zona de intersecție a celor două elemente comune celor două concepte.

La lectura „*Legenda Mureșului și Oltului*”, elevii au notat în diagramă:

Cvintetul este o tehnică de reflecție ce constă în crearea a cinci versuri respectând cinci reguli în scopul de a sintetiza conținutul unei teme abordate. Metoda le permite elevilor să comunice și să colaboreze în realizarea poeziei. Primul vers este un cuvânt ce denumește subiectul. Al doilea vers este format din două adjective -caracteristicile subiectului. Al treilea vers este format din trei verbe la gerunziu. Al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă starea față de subiect. Al cincilea vers este un cuvânt ce arată însușirea esențială a subiectului. Iată câteva exemple realizate de elevi:

Cartea
Înțeleaptă, nesfârșită
Înțelegând, cunoscând, evoluând
Îmi este mereu alături
Prietenie.

Goe,
Nerăbdător, răsfățat
Manipulând, țipând, plângând
Este răsfățat de cucoane
Un needucat!

Metodele și exemplele prezentate sunt modalități prin care putem crea situații de învățare centrate pe dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor direct, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Elevii puși să lucreze în

grup, pe echipe învață să colaboreze la analizarea unei probleme sau a unei tematici, să clarifice și să dezvolte afirmațiile lor pentru a răspunde întrebărilor și criticilor colegilor, să-și dezvolte capacitatea de exprimare pentru a realiza o comunicare eficientă a ideilor, să combată constructiv ideile colegilor. În concluzie pot spune că munca în echipă contribuie la dezvoltarea și succesul elevilor consolidând atitudinile pozitive față de învățare, îmbunătățind rezultatele școlare, ale elevilor, stima de sine și promovând interacțiunea pozitivă și sprijinul reciproc între elevi.

Bibliografie

1. Gliga I. – Învățarea activă, Ministerul Educației și Cercetării, București 2001;
2. Ionescu, M., Radu I.-., Didactica modernă”, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
3. Oprescu N. – Activism și activizare în învățământul primar, Ed. D.P. București, 1991;
4. Oprea C – Strategii didactice interactive Editura Didactică și Pedagogică R.A. București 2007
5. Schiau Ioan – Gândire critică – metode active de predare – învățare, Ed. Dacia Cluj – Napoca, 2004

EXCURSIA ȘCOLARĂ - METODĂ ALTERNATIVĂ DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Prof. Mureșan Simona-Simina, Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia

Interdisciplinaritatea este promovată de învățământul actual prin utilizarea informațiilor din cadrul mai multor discipline, facilitând înțelegerea acestora și perceperea lor ca un întreg. Munca în echipă antrenează toți elevii: pe cei curajoși, stăpâni pe cunoștințele și deprinderile lor, dar și pe cei timizi, nesiguri, stârnindu-le interesul și ajutându-i să depășească anumite bariere existente între ei și restul clasei. O activitate didactică bazată pe interdisciplinaritate și muncă în echipă este *excursia*. Conținutul didactic al excursiilor este mult mai flexibil și mai variat decât al lecțiilor desfășurate în sala de clasă, elevii participând cu mult entuziasm la aceste acțiuni, lărgindu-și, în acest fel, orizontul de cunoștințe prin contactul direct cu realitatea. Prin mijloacele atrăgătoare pe care le are la dispoziție, excursia stimulează curiozitatea de a descoperi noi cunoștințe, fenomene, formează o atitudine ecologică pozitivă, prilejuiește trăiri autentice ale unor sentimente de apartenență la comunitate. Programul național „Școala Altfel” permite abordarea unor activități cultural-educative prin intermediul excursiei școlare, contribuind la dezvoltarea competenței de învățare și a abilităților socio-emoționale în rândul elevilor. De asemenea, oferă un spațiu de experimentare în care atât cadrele didactice, cât și elevii sunt încurajați să-și manifeste creativitatea și să îmbine într-un mod atractiv teoria cu aplicațiile ei din viața de zi cu zi, învățarea cu preocupările individuale într-un context favorabil dezvoltării socio-emoționale.

Traseul vizat în acest an școlar, cu clasa al cărei profesor diriginte sunt, este în conformitate cu nevoile culturale ale elevilor de liceu (clasa a X-a), răsfrângându-se pe variate domenii de interes: limbă și literatură română, știință, istorie, religie, geografie, științe ale naturii și pregătire militară. Am ales cu elevii să studiem timp de două zile în nucleul cultural-istoric al Transilvaniei-Brașov și Mediaș. Lecțiile de limbă și literatură română și istorie s-au desfășurat în „Prima Școală Românească” din Șcheii Brașovului- casa limbii române și a imnului național, locul în care sunt păstrate cu sfințenie primele tipărituri românești, primele gramatici ale limbii române. Orele de fizică, anatomie/ biologie, matematica le-au desfășurat într-un mod inedit în Muzeul Interactiv de Științe unde au învățat despre cum se propagă sunetele, despre cupa lui Pitagora, sistemul solar, Nodul Gordian, refracția luminii, utilitatea sextantului, levitația apei, globul cu bobină Tesla. Nu a lipsit nici ora de geografie, concretizată prin drumeția în Parcul Național Piatra Craiului, într-o dimineață însorită de octombrie, contribuind la conștientizarea necesității protejării naturii și a

mediului ambiant, dar și la îmbogățirea cunoștințelor legate de spațiul biogeografic național. Cat despre pregătirea militară, Muzeul Aviației Române din Mediaș le-a dezvăluit geniul lui Hermann Oberth. Cetatea Mediaș a rămas în sufletul tuturor ca o filă de istorie ce păstrează taine ale Transilvaniei medievale.

Scopul unui proiect desfășurat prin intermediul excursiei școlare poate fi cunoașterea, înțelegerea și aprecierea valorilor culturale, istorice și naturale ale țării, precum și implicarea elevilor în activități extracurriculare care să le stimuleze creativitatea în domeniul fotografiei.

Principalele obiective evaluative ale acestei excursii școlare au fost:

- ❖ Să comunice, folosind diverse metode și mijloace de învățământ, fondul general de cunoștințe privind semnificațiile, particularitățile și importanța principalelor monumente istorice, de cultură vizitate;
- ❖ Să demonstreze capacitatea de a înțelege, de a compara, de a distinge particularitățile și elementele comune ale monumentelor istorice și culturale vizitate;
- ❖ Să aprecieze frumusețile naturii acestei zone a țării;
- ❖ Să valorifice intra- și interdisciplinar conținutul informațiilor istorice, geografice, geologice, literare, religioase, științifice etc.
- ❖ Să motiveze de ce cunoașterea și ocrotirea monumentelor culturale, istorice, religioase, ale mediului înconjurător reprezintă îndatoriri elementare ale fiecărui locuitor al țării.

Pregătirea excursiei presupune :

1. Anunțarea excursiei:

Cu cel puțin o lună înainte de data efectuării ei, este stabilită și anunțată excursia pe care o vor face elevii, în colaborare cu comitetul de părinți ai clasei.

2. Pregătirea elevilor pentru această excursie se face în cadrul orelor de dirigiență premergătoare și a unei ședințe speciale de instructaj, prezentându-se scopul excursiei, traseul cu punctele cele mai importante. Se precizează materialele necesare fiecărui elev pentru activitatea desfășurată, precum și echipamentul adecvat acestei activități extrașcolare. Comitetul de părinți stabilește mijlocul de transport și cazarea.

Elevii se vor documenta în prealabil și vor pregăti materiale de informare despre obiectivele vizate pe parcursul excursiei: zonă geografică, istoric, particularități esențiale etc. Se amintește că informațiile dobândite în timpul excursiei vor fi valorificate în cadrul unei lecții de evaluare-recapitulare.

Ca **forme de evaluare** a cunoștințelor dobândite, a impresiilor și a impactului acestei metode de predare-învățare am stabilit realizarea unui album fotografic, portofoliu, fotografii-colaje, poster, pliante și un chestionar de impact.

În loc de concluzie, atașez un pliant al unei eleve, care reflectă impactul excursiei școlare în rândul elevilor.

JURNALUL ȘCOLII ALTFEL

ÎN CADRUL SĂPTĂMÂNII "ȘCOALA ALTFEL" AM REALIZAT, ÎMPREUNĂ CU DOAMNA DIRIGINTĂ, O MULTITUDINE DE ACTIVITĂȚI CARE AU DUS LA EDUCAREA NOASTRĂ. DE LA UN CURS DE PRIM AJUTOR, PÂNĂ LA O PLIMBARE RELAXANTĂ ÎN CADRUL FRUMUȘETII NATURII TOATE AU FOST ACTIVITĂȚI CARE NE-AU BINEDISPUS ȘI CARE NE VOR FI DE FOLOS ÎN VIAȚĂ.

PRINTRE ACTIVITĂȚILE MELE PREFERATE SE AFLĂ: CURSUL DE PRIM AJUTOR, VIZITA LA MUZEUL DE ȘTIINȚE, A BISERICII NEGRE DIN BRASOV ȘI A PRIMEI ȘCOLI ROMÂNESTI, PLIMBAREA PRIN PRĂPĂȘTIILE ZĂRNEȘTIULUI, DAR ȘI VIZITAREA ORASULUI MEDIAȘ ȘI A MUZEULUI ÎNCHINAT LUI "HERMANN OBERTH", PĂRINTELE ASTRONAUTICIL.

**EDUCAȚIA ESTE CEA
MAI BUNĂ PROVIZIE
PE CARE O POȚI FACE
PENTRU BĂTRÂNEȚE.
~ARISTOTEL**

DREGHICIU LAURA, CLASA A X-A

ABORDAREA REGGIO EMILIA PROIECT: „LUMEA MINUNATĂ A INSECTELOR”

Prof. învă. preșcolar Sima Ana-Maria, prof. învă. preșcolar Popa Andreea, G.P.P. Micești

Copiii le place să descopere tot ceea ce este în jurul lor, iar animalele și insectele prezintă o țintă de interes deosebit. Odată cu venirea primăverii, insectele ies din ascunzișuri și toată natura se trezește la viață, aceasta fiind o oportunitate excelentă de a ne orienta atenția spre lumea micilor viețuitoare.

EVENIMENT DE DESCHIDERE

Într-o dimineață, o fetiță, căutând printre cărțile din bibliotecă, a găsit o carte despre insecte. Ea a arătat cartea și colegilor de grupă care au vrut să afle mai multe lucruri interesante despre fiecare insectă în parte. Deoarece insectele joacă un rol deosebit de important în viața omului, asigurând atât polenizarea, cât și menținerea unui echilibru al mediului înconjurător, am hotărât împreună cu copiii să aflăm cât mai multe lucruri despre insecte, în cadrul unui proiect intitulat „Lumea minunată a insectelor”.

Împreună cu părinții vom procura cât mai multe materiale pentru desfășurarea activităților pe care ni le-am propus și vom amenaja centrul tematic în sala de grupă. Centrul tematic se va

deschide în cadrul sectorului știință, unde vor fi expuse diverse materiale legate de tema proiectului. Pe parcursul derulării proiectului, centrul tematic se va îmbogăți cu alte lucrări și materiale procurate împreună cu copiii și părinții acestora.

REALIZAREA PROIECTULUI

Activitățile din cadrul proiectului „Lumea minunată a insectelor” au avut asupra copiilor un impact deosebit de mare. Copiii au fost încântați, curioși, având o plăcere deosebită de a învăța lucruri noi. Materialele procurate împreună cu părinții au fost diverse și interesante. În fiecare zi, copiii au venit cu noi lucruri de transmis celorlalți și de asemenea cu posibilitatea de a explora, descoperi și învăța diverse lucruri noi în concordanță cu tema proiectului.

LIMBAJ VIZUAL ȘI ȘTIINȚIFIC

Centru de interes - Știință

Crearea și observarea mediului de viață al insectelor

Materiale folosite: pietre, pământ, mușchi din pădure, felii de lemn, crenguțe, insecte (vii și figurine), tavă de activități, paie, porumb, lupă, microscop.

LIMBAJ FIZIC ȘI INGINERESC

Centru de interes - Construcții Realizarea unor insecte

Material folosit: roțele de lemn, crenguțe, paie, pietricele, fișe model, figurine insecte.

LIMBAJ SIMBOLIC

Centru de interes – Artă Mămăruțe pe piatră

Material folosit: pietre, acuarele, pensule, palete pentru culori.

JOCURILE SOCIALE ȘI ROLUL ACESTORA ÎN OPTIMIZAREA RELAȚIILOR INTERPERSONALE

Prof. Petrovan Elena Anamaria, Școala Gimnazială „Nicodim Ganea” Bistra

Un concept subordonat managementului educației este managementul clasei de elevi. Cunoașterea relațiilor interpersonale din interiorul grupului prezintă o deosebită importanță pentru randamentul și productivitatea elevilor. Existența unor relații preferențiale pozitive între elevi, a unor afinități favorizează colaborările și induc o atmosferă destinsă de lucru.

Impactul dezvoltării relațiilor interpersonale se reflectă mai bine pe termen mediu și lung în gradul de coeziune al claselor, în conduita fiecărui elev în parte atât în mediul școlar, cât și în cel familial și în integrarea optimă socio-profesională a tinerilor formați. Criteriul utilizat în ceea ce privește o posibilă clasificare a relațiilor interpersonale în clasa de elevi îl reprezintă nevoile și trebuințele psihologice resimțite de elevi atunci când se raportează unii la alții. Astfel, rezultă următoarele tipuri de relații interpersonale în clasa de elevi:

► **RELAȚIILE DE INTERCUNOAȘTERE** sunt generate de trebuința de a-l cunoaște pe celălalt, de a obține informații despre personalitatea acestuia, despre felul său de a fi. Stabilirea unor asemenea relații depinde, pe de o parte, de capacitatea persoanelor care intră în relație de a se exterioriza și, pe de altă parte, de capacitatea lor de a judeca, aprecia, valoriza comportamentele altuia. Absența preocupărilor de intercunoaștere în interiorul unei clase de elevi, sărăcia informațiilor despre ceilalți colegi pot explica existența unei eventuale atmosfere de suspiciune și neîncredere între membrii colectivului clasei.

Exemple de jocuri care au ca scop optimizarea relațiilor de intercunoaștere:

1. **Foaia cu autograf.** Se distribuie fiecărui participant câte o fișă și un pix sau creion. Ei au sarcina să se reprezinte printr-un desen și să adauge o propoziție care să descrie un lucru unic despre sine, o preferință, o deprindere, o realizare etc (de exemplu, îmi place fotbalul, vorbesc limba spaniolă, mă descurc la jocurile pe calculator etc). Când toți au terminat, se colectează fișele într-o pungă, se amestecă și se distribuie la întâmplare. Dacă cineva a extras fișa sa, o va schimba. Se cere participanților să găsească posesorul fișei și să-i ia un autograf.

2. **Cercurile concentrice.** Grupul se împarte în două grupe egale, care formează două cercuri concentrice. Jucătorii din cercul exterior au fețele spre interior, ceilalți spre exterior, fiecare jucător dintr-un cerc având un corespondent în fața sa din celălalt cerc. Cele două cercuri pornesc să se

miște pe muzică sau la comanda instructorului, cercul exterior în sensul acelor de ceasornic, cercul interior în sens invers. Deplasarea se face cu viteză mică, iar în momentul trecerii prin fața unui partener, cei doi își ating palmele și spun „salut!”. Când muzica se oprește, sau instructorul dă comanda „stop”, cele două cercuri se opresc și toți jucătorii se îmbrățișează cu cel de vizavi, apoi încep să vorbească: se prezintă, schimbă informații despre ei etc. După câțiva timp, muzica pornește din nou sau instructorul comandă „porniți” și jocul continuă la fel ca înainte.

► **RELAȚIILE DE INTERCOMUNICARE** au la bază nevoia elevilor de a face schimb de informații, de a comunica între ei. Clasa, ca univers al comunicării, prin excelență, constituie pentru elevi un univers deschis provocărilor informaționale, cu schimburi de mesaje, cu aprecieri frecvente și intense la adresa situației procesului de intercomunicare din interiorul grupului. Acest tip de relații depinde, în primul rând, de natura mesajelor și de conținutul schimbului de informații dintre partenerii de discuție. De exemplu, unii elevi se împrietenesc din nevoia de a schimba informații despre calculatoare, alții, despre un anumit gen preferat de muzică sau despre un anumit sport pe care îl îndrăgesc etc.

Exemple de jocuri care au ca scop optimizarea relațiilor de comunicare:

1. **Jocul numelui.** Este nevoie de o minge pe care fiecare participant o prinde și o trimite mai departe altui coleg, pronunțându-i numele. Jocul poate fi transformat în funcție de vârsta copiilor. Pentru copiii mai mari se poate complica, cerându-li-se să se prezinta astfel: „Sunt Ionuț cel isteț”, adăugând numelui o calitate a cărei denumire să înceapă cu inițiala numelui. Apoi, copiii își transmit mingea după modelul: „Eu sunt Ionuț cel isteț, tu ești Ioana cea jucăușă”

2. **Dac-aș fi...** Se solicită ca fiecare din grup să-și aleagă pe rând mai multe obiecte sau animale cu care se identifică, justificându-și alegerea. Ex: **Dac-aș fi o floare**, **aș fi ... pentru că...**, **Dac-aș fi un animal**, **aș fi... pentru că...**, **Dac-aș fi o formă de relief**, **aș fi... pentru că...**

► **RELAȚIILE SOCIO-AFECTIVE (AFECTIV-SIMPATETICE)** sunt rezultatul intervenției unei nevoi de tip interpersonal, ce are în vedere schimbul de emoții, sentimente și structuri de tip afectiv-simpatetic, creionându-se astfel un nou tip de relații interpersonale, afectiv-simpatetice, care presupun relații de simpatie și antipatie, de preferință și de respingere reciprocă între membrii clasei de elevi. Suportul emoțional primit din partea unui prieten este resimțit ca o puternică trebuință, îndeosebi atunci când se traversează perioade tensionate și încărcate cu sentimente confuze. Prietenii apropiați îl ajută pe copil să găsească soluții la problemele cu care se confruntă, să își dobândească respectul și stima de sine, să își dezvolte capacitatea de înțelegere a altora.

Relațiile afectiv-simpatetice cu copiii de aceeași vârstă, îndeosebi prietenii, oferă cel puțin trei lucruri importante pentru dezvoltarea copilului:

- suport emoțional;
- informații despre comportamentele și valorile acceptabile;
- oportunitatea exersării unor deprinderi de comportament social.

Exemple de jocuri care au ca scop optimizarea relațiilor socio-afective:

1. **Statuile „emoțiilor”.** Elevii vor avea trei roluri: de sculptor, statuie și observator. Elevul care și-a ales rolul de sculptor alege un card cu o emoție, își caută un elev care și-a ales rolul de statuie și va încerca să „modeleze” statuia în funcție de emoția pe care trebuie să o reprezinte, modelându-i expresia facială, postura. Elevul care are rolul de observator va nota toate modalitățile prin care elevul „sculptor” încearcă să exprime emoția. Ceilalți elevi trebuie să identifice emoția exprimată de elevul cu rolul de „statuie”.

2. **Cutia cu scrisori.** Se confecționează o cutie, se face o tăietură asemeni cutiei poștale și se scrie pe ea „Cutie pentru scrisori”. Copiii fac o scrisoare, cu text și desene, pentru un copil prieten din clasă. Pun „scrisoarea” în plic, lipesc timbrul și o pun în cutia de scrisori. Se va extrage apoi din „cutia poștală” câte o scrisoare, care se citește în fața clasei. Copilul despre care este vorba trebuie să se recunoască, să ia scrisoarea, să ghicească cine a scris-o, să mulțumească și să dea mâna cu acesta, spunându-i: „Tu ești prietenul meu, tu ai scris scrisoarea”.

Jocurile sociale pentru copii reprezintă o modalitate ușoară și relaxantă de armonizare a relațiilor dintr-un grup, favorizând intercunoașterea, comunicarea și cooperarea. Cu ajutorul acestor jocuri se creează un cadru informal de relaționare prin care facilitatorul încurajează spontaneitatea

și libertatea de exprimare a elevilor. Valorile psihoeducative transmise prin jocurile sociale pentru copii sunt multiple:

- dezvoltarea unui comportament prosocial, progrup prin acordarea importanței care se cuvine identității partenerilor de joc;
- dezvoltarea capacității de anticipare a reacțiilor partenerilor prin recunoașterea corectă a emoțiilor;
- construirea bazelor comunicării asertive, negocierii și cooperării, comportamentelor determinante pentru o bună adaptare la grup;
- adekvarea comportamentelor acelor copii cu note opoziționiste sau de autoizolare;
- consolidarea comportamentelor de asumare și angajare conform rolurilor fiecăruia etc.

Adaptare cu succes = IQ + Inteligență Emoțională

Cercetările din domeniul psihologiei au arătat că un nivel ridicat de abilități intelectuale (IQ) poate contribui semnificativ la obținerea unor rezultate bune în diferite domenii, cum ar fi cel școlar, dar nu este suficient pentru o bună adaptare și nici nu asigură succesul în viață. O mulțime de studii efectuate au relevat faptul că un număr mult mai mare decât cel așteptat de elevi/studenți deosebit de inteligenți, au eșuat din punct de vedere profesional și personal în viața adultă, comparativ cu cei cu nivele medii de IQ. Concluzia este următoarea: cu toate că abilitățile intelectuale sunt foarte importante, emoțiile sunt o sursă de informații esențială pentru supraviețuire.

Bibliografie

- Băban, A., *Consiliere educațională*, Editura Ardealul, Cluj-Napoca, 2001.
- Bocoș, M., *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2007.
- Bocoș, M., *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, ediția a II-a revăzută, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.
- Botiș, A., Mihalca, A., *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani-Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar*, Buzau, Editura Alpha.
- Dan-Spânioiu, G., *Cunoașterea personalității elevului preadolescent*, EDP, București, 1981.
- International Child Development Initiatives, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, *Ghid „Metode și instrumente pentru dezvoltarea abilităților de viață la clasă”*, Proiect POSDRU.

FIȘĂ PENTRU OBSERVAREA OBIECTIVELOR TURISTICE

Prof. Simu Alexandru, prof. Simu Carmen Mariana, Colegiul Național „I.M.Clain” Blaj

Turismul reprezintă o activitate de recreere, ce presupune deplasarea din localitatea de domiciliu și până la obiectivul turistic pe care dorim să-l vizităm. În același timp, activitatea turistică trebuie să depășească 24 de ore și în mod obligatoriu presupune cel puțin o înnoptare, într-o unitate cu specific hotelier.

Uzual, în timpul programelor naționale „Școala altfel” și „Săptămâna verde”, cadrele didactice au posibilitatea de a desfășura cu elevii diferite activități extracurriculare care, pe lângă tradiționalele lecții pe teme ecologice sau concursuri, pot include drumeții, vizite sau excursii școlare a căror durată poate varia de la o zi la 2-3 zile.

În timpul desfășurării acestor activități, cadrele didactice, de cele mai multe ori, propun elevilor vizitarea unor obiective turistice care se înscriu în diferite categorii, cum ar fi: obiective culturale (muzee, biblioteci, spectacole de teatru și film etc.), obiective istorice (cetăți, castele,

ruinele unor construcții antice sau medievale) sau obiective religioase (mănăstiri, biserici, catedrale, locuri de pelerinaj etc.).

Pentru a reține informații cu privire la ce s-a vizitat, observat sau aflat (informații furnizate de către ghizii turistici, panourile informative etc), coordonatorii acțiunilor turistice pot grupa elevii în echipe specializate în funcție de specificul punctelor de interes pe care doresc să le atingă. Astfel, un grup de 40-50 de elevi poate fi organizat în mai multe echipe:

- **muzicienii** – creează un cântec sau cântă o melodie, în timpul deplasării, pentru a întreține buna dispoziție;
- **istoricii** - notează informații relevante despre obiectivele de interes pe care le-au vizitat în excursie, drumeție;
- **naturaliștii (biologi și geografi)** - realizează observații cu privire la relief, climă/vreme, hidrografie;
- **biografii** – reconstituie biografia unor scriitori sau a unor personaje care au legătura cu zona vizitată.

În cadrul fiecărei grupe trebuie stabilite responsabilități, astfel încât fiecărui membru să îi revină o sarcină de realizat, iar la final șeful grupei va colecta datele și le va plasa într-un tabel colaborativ.

În cele ce urmează vom prezenta câteva propuneri de modele de fișe de observare. Structura tabelului poate fi modificată în funcție de tipologia obiectivului natural ce va fi vizitat/observat.

Tabelul nr. 1 Fișă de observare a obiectivelor turistice naturale

Data observației:			
Membrii echipei/grupului de lucru			
Locul unde se realizează observația:			
Forma de relief/categoria/subcategoria:	Aici pot fi incluse și coordonate GPS		
Altitudinea relativă în punctul de observație:			
Unitatea/subunitate de relief			
Rezervație naturală	Da	Categoria din care face parte	
	Nu		
Alcătuirea geologică		Relieful observat	
Tip de rocă		Orientarea versanților	
Culoarea		Forma versanților (concavă, convexă, mixtă)	
Structură		Pantă și înclinare	
Duritate		Procese de versant (prăbușiri, alunecări, torenți etc.)	
Grad de fisurare		Agenți de modelare	
Utilizarea antropică a reliefului			

Tabelul nr. 2 Fișă de observare a obiectivelor turistice religioase

Data observației:	
Membrii echipei/grupului de lucru	
Denumirea complexului sau a monumentului religios:	

Localitatea unde este amplasat		
Forma de relief/categoria/subcategoria:		
Altitudinea relativă		
Unitatea/subunitate de relief		
Categoria sau tipul de care aparține		
Descriere	Forma	
	Dimensiunile	
	Istoric	

Tabelul nr. 3 Fișă de observare a obiectivelor turistice istorice

Data observației:		
Membrii echipei/grupului de lucru		
Denumirea monumentului		
Localitatea unde este amplasat		
Forma de relief/categoria/subcategoria		
Unitatea/subunitate de relief		
Categoria sau tipul de care aparține		
Codul LMI		
Descriere	Forma	
	Dimensiunile	
	Istoric	
Aspecte constructive (soluții tehnice)		
Importanța/scopul acesteia		

Tabelul nr. 4 Fișă de observare a speciilor protejate

Data observației:		
Membrii echipei/grupului de lucru		
Denumirea științifică speciei		
Denumirea populară		
Localitatea unde este identificată		
Forma de relief/categoria/subcategoria		
Unitatea/subunitate de relief		
Categoria sau tipul de care aparține		
Condițiile climatice locale		
Descriere	Forma	
	Dimensiunile	
Importanța ecologică		

Tabelul nr. 5 Fișă de observare a obiectivelor cu specific literar (case memoriale, expoziții de carte, biblioteci)

Data observației:		
Membrii echipei/grupului de lucru		
Denumirea monumentului		
Localitatea unde este amplasat		
Forma de relief/categoria		
Unitatea/subunitate de relief		
Categoria sau tipul de care aparține		

Descriere	Forma	
	Dimensiunile	
	Istoric	

La finalul activităților extracurriculare de tip turistic, cadrele didactice coordonatoare pot realiza pe baza materialului colectat de către elevi, o broșură, revistă sau site, prin intermediul cărora să-și promoveze activitatea desfășurată.

Materialele colectate (flori, insecte, scoici, roci și minerale), la rândul lor alcătuiește elemente de dotare a cabinetelor școlare de geografie, istorie, biologie.

Bibliografie

1. Maria Eliza Dulamă, *Didactica axată pe competențe*, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2010
2. Maria Eliza Dulamă, *Harta în predarea geografiei* studii, cercetări, modele, Ed. Clusium, 2006
3. O. Mândruț, *Competențele în învățarea geografiei* –ghid metodologic, Ed. Corint, 2010
4. Dulamă, Maria Eliza, „Utilizarea tehnologiei informației și comunicației în lecții (TIC)”, *Didactica geografiei*, nr. 1, Cluj-Napoca

COLABORAREA ȘCOALĂ-PĂRINȚI. IMPORTANȚA IMPLICĂRII PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITĂȚI COORDONATE DE ȘCOALĂ

Prof. Toader Rafila Elena, Șc. Gimn. „Prof. Univ. Dr. Gheorghe Beleiu” Poiana Vadului

„Cât de importantă, mare și sacră este demnitatea educatorului: în mâinile sale este soarta întregii vieți a unei persoane. Elevul nu îl va depăși niciodată pe profesor dacă vede în el un model și nu un rival.” **Vissarion Belinsky**

Rolul **dirigintei clasei** este chiar cel de a fundamenta educația elevilor într-un mod echilibrat, în afara relațiilor dintre cadrele didactice și aceștia. O bună colaborare și relaționare presupune informare reciprocă și un cadru propice pentru dezvoltarea unor raporturi de colaborare și chiar parteneriat școală-părinți.

Diriginta este cel care observa când se petrece ceva cu un elev și este dator să informeze părinții, în cazul în care îi este afectată activitatea școlară sau raporturile cu ceilalți colegi. Relația cu părinții trebuie să fie una deschisă și prietenească, iar motivul unei relaționări constructive cu părinții este acela de a găsi soluții cât mai bune pentru copiii în cauză. Rolul dirigintei este fără îndoială și acela de nota și de a aprecia rezultatele școlare bune sau de a sancționa abaterile elevilor cu comportament neadecvat.

Dacă are toate condițiile realizate, *elevul* își va concentra atenția asupra învățării. Părinții vor înțelege că efortul depus în creșterea și educarea copilului nu este unul inutil, iar profesorul are satisfacția unei munci împlinite. Elevii își vor petrece timpul dedicat învățării în mod potrivit, nu doar la școală ci și acasă, dacă colaborarea dintre diriginte și părinți decurge în mod armonios.

Profesorul diriginte ar trebui să fie foarte bun în profesia sa, să exceleze în comunicare, să primească informații, să înțeleagă, să sintetizeze și să exprime ideile la un nivel ridicat/adecvat. El trebuie să fie în măsură să transmită cunoștințe, atitudini și valori în același timp, precum și să

demonstreze grija pentru elevii încredințați lui. Tot el este cel ce trebuie să-i ajute pe elevi în privința motivației de a învăța. Dirigintele trebuie să se exprime adecvat atât verbal, cât și în scris, în scopul de a-i informa pe părinți cu privire la progresul copiilor lor. El trebuie să poată explica punctele forte și punctele slabe ale elevilor lor, astfel încât părinții să înțeleagă mesajul și să fie receptivi mai degrabă decât să aibă o atitudine defensivă. Acest lucru este important mai ales atunci când dirigintele transmite un mesaj referitor la abateri disciplinare sau probleme de învățare ale elevului. Mesajul trebuie să fie livrat în mod clar și cu tact. Dirigintele ar trebui să se simtă confortabil în comunicarea cu părinții în mod regulat, utilizând apeluri telefonice și note informale, în plus față de notele/rapoartele formale.

Importanța implicării părinților în activități coordonate de școală

Există o serie de motive pentru care implicarea părinților în activități coordonate de școală este mai mult decât recomandată:

- Implicarea părinților îmbunătățește performanțele școlare ale copiilor. Cu cât părintele este implicat mai mult, cu atât șansa de succes școlar a copilului este mai mare.
- Implicarea părinților duce la un comportament al copiilor în clasă mai bun.
- Un părinte poate influența decisiv atitudinea copilului față de școală, comportamentul la clasă, stima de sine și motivația.
- Părinții ar trebui să rămână la fel de implicați în educația copiilor lor, de la nivel preșcolar până la liceu inclusiv.
- Formarea adecvată și disponibilitatea resurselor necesare pot ajuta părinții să se implice.
- Exercițiile de lectură ale copilului împreună cu părinții îmbunătățesc considerabil abilitățile copilului și de aceea școlile caută în mod activ modalități pentru a-i implica pe părinți.
- Implicarea părinților ridică moralul profesorilor.
- Implicarea părinților aduce beneficii atât pentru copii, cât și pentru părinți. Părinții vor avea o mai bună înțelegere a curriculum-ului și a activităților școlare și vor comunica mai bine cu copiii lor.

Conjunția școală – familie este fundamentată pe finalități primordiale și pe obiective comune.

Pentru realizarea acestui parteneriat un rol foarte important, de liant, îl are profesorul diriginte.

Un diriginte conștient de rolul său esențial în educația părinților acționează astfel:

- a. Cunoaște și organizează colectivul de părinți pe clasă;
- b. Stabilește programul activităților cu familia (întâlniri colective, consultații individuale etc.) și îi consultă pe părinți, reținând propuneri și sugestii venite din partea acestora;
- c. Definitivează tematica generală a adunărilor colective cu părinții – cele obligatorii – centrate pe situații instructiv – educative specifice clasei pe care o conduce;
- d. Mediază eventualele stări conflictuale apărute în relația profesor – elev – părinte;
- e. Pregătește și conduce adunările colective, armonizează posibilele puncte de vedere discordante;
- f. Ține permanent legătura cu părinții (prin vizite, corespondență etc.) și îi contactează prompt în situații speciale (abateri disciplinare, tensiuni în stare incipientă etc.);
- g. În urma cunoașterii elevilor săi, realizează caracterizările individuale și de grup;
- h. Îi invită pe părinți la școală și îi antrenează ca parteneri (îi consultă, le acordă drept de opinie și de decizie, le dă sfaturi) în soluționarea unor probleme ale clasei/școlii;
- i. Inițiază și conduce programul de educație a părinților clasei sale, în raport cu nevoile lor de educație;

Forme de colaborare a dirigintelui cu familia:

- a. Întâlniri programate de diriginți (cu toți părinții clasei, cu un grup de părinți, numai cu părinții unui copil);
- b. Întâlniri întâmplătoare (în pauze, la terminarea orelor, pe stradă etc.);
- c. Convorbiri telefonice;
- d. Corespondență;
- e. Vizite la domiciliu;

f. Activități nonformale (excursii, acțiuni sportive, cercuri, concursuri, serbări, aniversări, momente festive etc.);

g. Consultații la cererea părinților;

Părinții vor veni cu interes, chiar cu plăcere la școală și vor participa la discuții numai atunci când:

- Nu vor fi săpuniți și îngropați în reproșuri;
- Nu vor fi tratați ca niște incuți, incapabili de a-și crește copilul fără ajutorul școlii;
- Dirigintele va recunoaște cu obiectivitate și greșelile școlii;
- Dirigintele va renunța la aerele de superioritate, la aroganța cu care își etalează opiniile sau la atitudinea populist – demagogică;
- Copilul nu va fi stigmatizat în fața celorlalți părinți;
- Dirigintele va renunța la lecturi pedagogice interminabile și triade, încurajând expunerea opiniilor celor prezenți și dezbaterile;
- Dirigintele își respectă promisiunile și oferă soluții realiste, a căror rezolvare va fi urmărită până la capăt;
- Imaginea dirigintelui este completată de cea a unui profesor competent;

Constrângerile de timp sunt cel mai mare obstacol în privința nivelului de implicare a părinților. Buna comunicare cu școala pentru a găsi modalități potrivite și convenabile de a colabora este soluția în acest caz.

Relația cu părinții elevilor este esențială, atât pentru diriginte, cât și pentru școală și trebuie să fie una permanentă și strâns legată precum cea dintre profesor și elevi.

BIBLIOGRAFIE

1. Baran-Pescaru, A. (2004), Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate, Editura Aramis, București;
2. Bonchiș, Elena, Familia și rolul ei în educarea copilului, Editura Polirom, București, 2011
3. Bunesco, G, Alecu, G, Badea, D, Educația părinților, Strategii și programe, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
4. Cucos, Constantin (2009), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași;

Sitografie:

1. http://www.1educat.ro/resurse/ise/educatia_parintilor.html

RECEPTAREA LITERATURII ÎN ȘCOALĂ

Prof. Văcariu Ileana, Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Misiunea educativă a literaturii, aceea de artă a cuvântului este unanim recunoscută datorită multiplelor ei valențe estetice, morale, intelectuale și emoționale.

Prin lectura unei cărți călătorești cu mintea peste tot în lume sau în locuri imaginare. Cititul dezvoltă imaginația, despre care Albert Einstein spunea că *este mai importantă decât cunoașterea. Cunoașterea este limitată. Imaginația face ocolul lumii.* Tot marele fizician afirma că: *logica te va duce din punctul A în punctul B. Imaginația te va duce oriunde...*

Lectura în viața adolescenților are un rol important, deoarece le formează gustul pentru literatură, le îmbogățește vocabularul și contribuie la formarea unei culturi generale bogate.

Înțelegerea prin lectura literaturii poate fi abordată în funcție de ceea ce înțelegerea ajunge să cuprindă prin intermediul lecturii. În cadrul orelor de literatură, elevii ghidați de profesor pătrund în universul literaturii prin cunoașterea realității prime, care se referă la lumea de departe sau din proximitatea noastră, a lumii exterioare/interioare, a lumii perceptibile/ greu-perceptibile, precum și a realității secunde, la lumea artefactelor, la înțelegerea specificului și a devenirii acestuia.

Tema extinderii înțelegerii se poate aborda și din punctul de vedere al modurilor de cunoaștere și de autocunoaștere și se referă la cunoașterea prin descoperire despre explorare prin lectură, a unor teritorii neștiute ale realului și la cunoașterea prin trăire despre trăire, prin lectură a unor experiențe interioare inedite. Astfel, este vorba despre autocunoaștere prin confruntarea experiențelor trăite direct cu acelea expuse de operă, de compararea propriei condiții cu cea a protagoniștilor lumii imaginare, precum și de cunoașterea prin autoscopie, adică prin identificarea și analizarea propriilor reacții emoționale produse de opere, reacții care privesc gradul de interes/dezinteres, de fascinație, implicare, detașare sau plictiseală a cititorului față de lumea textului.

Potențialul formativ al literaturii are ca punct de sprijin dimensiunile care îl generează, și anume complexitatea și diversitatea substanței discursului literar, două calități determinate de amploarea și/sau intensitatea experiențelor de cunoaștere și de trăirile autorilor. Dintre efectele formative sunt mai evidente: efectele dez-depărtării care vizează reducerea distanței temporale și/sau spațiale dintre cititor și *departele* creatorului prin apropierea de viziunea și lumile imaginare ale scriitorului și efectele dez-mărginirii, care îl ajută pe cititor să iasă din cercul strâmt al propriei vieți îmbogățindu-și viața prin apropierea de experiențele reprezentate în operă.

În romanul lui Umberto Eco *De ce ne prelungesc cărțile viața* se accentuează ideea potrivit căreia cititorul are șansa de a transgresa prin lectură marginile propriei existențe: *Nu ne dăm seama, dar față de un analfabet (sau față de cel care este alfabetizat și nu citește), noi suntem bogați prin faptul că am trăit foarte multe vieți, în timp ce el trăiește sau va trăi doar propria viață. Ne amintim nu doar de jocurile copilăriei noastre, ci și de cele ale lui Proust, am simțit suferințele iubirii noastre, dar și pe cele ale lui Pîram și Tisbe, am reținut ceva din înțelepciunea lui Solon, ne-am înfiorat în nopțile cu vânt de pe Sfânta Elena și ne repetă, odată cu basmul povestit de bunica, basmele povestite de Șeherezada.*¹

Lectura cărților îmbogățește viața interioară a elevilor prin identificarea acestora cu lumile prezentate în cărți. Rolul profesorului de limba și literatura română este foarte important în alegerea textelor propuse spre lectură elevilor, deoarece acestea vor rămâne inserate în memoria lor pentru totdeauna.

Efectul lecturii conduce spre reflecție și pe capacitatea operelor literare de a influența și impresiona viziunea despre sine și despre lume a cititorului, dar și capacitatea acestora de a-i redimensiona identitatea culturală.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE, FACTOR IMPORTANT ÎN SUCCESUL ȘCOLAR

Profesor învățământ primar Vlad Daniela, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Unirea

„Un individ învață să participe participând efectiv, mai degrabă decât prin a învăța despre participare.” (Karen O’Shea)

Colaborarea dintre familie și școală este un factor esențial în procesul de educare a școlarilor. Indiferent de mediul economic, etnic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri

¹ Pamfil Alina, apud Umberto Eco, *De ce ne prelungesc cărțile viața*, în *Pliculețul Minervei*, traducere din limba italiană de Mihaela Șchiopu, Editura Humanitas, București, 2004, pp. 213-214.

în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență, o reală apropiere de mediul școlar.

Prin implicarea părinților în proiectele școlii, încerc în fiecare an să accentuez rolul părinților de prim-educatori ai copiilor și să-i determin să-și ridice semne de întrebare și îndoieli privind propriile metode folosite în educarea copiilor lor.

Proiectul școlii reprezintă o acțiune colectivă pentru un scop comun, la care participă cât mai mulți membri ai școlii, în care responsabilitățile sunt împărțite clar în funcție de disponibilitățile și posibilitățile fiecăruia. Când dezvoltăm un proiect al școlii avem în vedere: scopul și obiectivele, beneficiarii (populația țintă), activitățile, resursele (umane, materiale și de timp), rezultatele, evaluarea. În școala noastră, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Unirea, au fost implementate în fiecare an o mare diversitate de proiecte: locale, zonale, județene sau naționale, cu mare impact asupra tuturor actorilor educaționali. De fiecare dată părinții s-au implicat atât în organizare, cât și în participare, sponsorizare sau diseminare.

Proiectul școlii înseamnă **a realiza ceva toți împreună**. Stimularea participării elevilor și părinților într-un proiect al școlii trebuie să se bazeze pe câteva premise importante pentru ca implicarea acestora să fie una reală:

- Proiectul să răspundă unei nevoi ale elevilor referitoare la viața școlii sau a comunității în care trăiesc;
- Conținutul proiectului să se bazeze pe ideile și propunerile școlarilor și/sau familiei;
- Elevii să participe de la faza de elaborare până la cea de evaluare;
- Relația dintre cadre didactice- elevi- familie să fie una de parteneriat, în care dascălii și familiile sprijină eforturile elevilor de a duce proiectul la bun sfârșit, delegă responsabilitățile;
- Proiectul să ofere tuturor elevilor oportunități egale de exprimare și de participare la activitățile acestuia.

Respectând aceste premise, elevii vor simți că ideile și opiniile lor sunt importante, vor simți că sunt capabili ca prin munca lor să schimbe ceva în viața școlii sau a comunității, vor considera că sunt importanți pentru că părerea lor contează. Învățarea bazată pe proiect este o învățare în profunzime, în care copiii sunt stăpânii propriei munci, unde li se oferă libertatea de alegere dintr-o serie de posibilități stabilite de cadru didactic împreună cu elevii. Acest tip de învățare este croită după nevoile și interesele individuale ale elevilor.

Într-un proiect de participare a familiei la viața școlii, este necesară asigurarea unui management în care părinții sunt **parteneri** ai cadrelor didactice în conceperea, realizarea și evaluarea acestuia. Implicarea lor în toate etapele proiectului are numeroase avantaje:

- învăță cum se elaborează un proiect;
- învăță cum trebuie articulate toate elementele unui proiect pentru asigurarea reușitei acestuia;
- învăță să lucreze împreună cu ceilalți și să cunoască valențele muncii în comun;
- învăță să își asume responsabilități și să înțeleagă consecințele nerespectării lor;
- au satisfacția contribuției proprii la o acțiune cu impact mai mare, fie pentru școală, fie pentru comunitate;
- se simt parteneri ai cadrelor didactice și capătă încredere în forțele proprii.

Implicarea familiei în proiecte înseamnă: **stimularea inițiativei, negocierea, lucrul în grup, adoptarea unor decizii în comun, asumarea responsabilității**. Părinții doresc să participe. Ei manifestă interes pentru implicare, au spirit de inițiativă sau aderă la inițiativele altora. Acțiunea înseamnă a avea inițiativa. Dialogul, decizia și acțiunea sunt metode de cooperare cu ceilalți. Profesorul devine un moderator, un facilitator, un îndrumător receptiv, un partener în educație.

În implementarea proiectelor deciziile se adoptă în comun, acestea fiind rezultatul efortului echipei. Luarea deciziilor în comun încurajează gândirea critică, învățarea afectivă și cognitivă, respectul pentru diversitate și unitate a diferitelor puncte de vedere și experiențe.

Metoda proiectului presupune o incluziune proactivă și responsabilă în viața mediului școlar și comunitar. În comparație cu celelalte metode și tehnici de lucru, proiectul este o metodă integratoare, care combină alte metode și tehnici de lucru și de luare a deciziilor.

În școala noastră au fost implementate:

A.proiecte la nivelul școlii: „Clasa mea”, „În noi stă schimbarea”, „Flori de primăvară”, „Crăciunul- sărbătoarea tuturor”, „Să aflăm despre UE”, „Ziua porților deschise”, „Ziua României”, „Ora Pământului”, „Bucătarul iscusit”, „Dăruim din suflet” etc.

B.proiecte la nivel zonal și județean: „De ce, cum și ce învăț?”, „Învăț de mic să cresc mare”, „Învățăm să mâncăm sănătos”, „Darul bucuriei”, „Scrisoare pentru Moș Crăciun”, „Târgul mărtişoarelor”, „Ziua Cărții”, ZICI, „Căsuța cu povești”, „E sărbătoare la noi în sat”, „Ziua îngerașilor”, „Scrisoare pentru mama”, „Marea Unire- simbol al unității românești, „Mica Unire” „Prietenii la distanță”, „Sărbătorile primăverii” etc

C.proiecte naționale sau internaționale: „E-vacanța”, „CDI”(primul din zona rurală din județ), „Toți la grădiniță, toți în clasa I”, „Prietenii la distanță”, „Natura și piticii”(finanțat de Banca Mondială), „Un pom pentru fiecare” (finanțat de Outward Bound), „Școală după școală”(finanțat de Fundația Principesa Margareta a României), „Centrul Cultural Comunitar”, din Programul de Granturi pentru Învățământul Rural (finanțat de Banca Mondială și Guvernul României), „Cabinet de consiliere școlară”, din Programul de Granturi de Dezvoltare Școlară, finanțat de Banca Mondială și Guvernul României, „Let's do eco”, „Educlick”, „FICE”, „Patrula de reciclare”, Programul Național Colgate, Proiectul Național Club Activ Cels, Proiect International E-twinning, Proiectul cu finanțare europeană „Învățăm împreună”, finanțat prin Granturile SEE, PNRAS Unirea etc.

Prin aceste proiecte am dorit să trezim interesul copiilor, dar și al părinților, pentru ceea ce este moral, etic, normal și firesc, astfel încât să ne dovedim în primul rând noua și apoi celor din jurul nostru, că putem să dăm dovadă de omenie, bunătate, dragoste față de frumos, spirit antreprenorial, apropiere de natură, respect față de tradiții și trecutul neamului. Astăzi, mai mult ca oricând, trebuie să-i învățăm pe copiii noștri să aibă inițiativă, să acționeze împreună, să se implice, să fie autentici și faptul că nu putem trăi decât în comuniune cu cei din jurul nostru, mulți având nevoie de sprijin și înțelegere, din partea școlii și a familiei.

Bibliografie:

1. Bocoș, Mușata, Jucan, Dana, (2010), *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Paralela 45, Pitești
2. Ciolan, L., (2008) *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași
3. Jinga, I., Negret, I., (1999), *Învățarea eficientă*, Editura Aldiri, Bucuresti,
4. Ionescu, M., Velea, S., (2005), *Educația viitorilor părinți. Ghid pentru profesori (part.I)*

ACTIVITĂȚI „STEAM” ÎN GRĂDINIȚĂ

*Prof. învă. preșcolar Trif Ioana Carla,
Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș, G.P.P. Nr.4 Sebeș*

Educația STEAM (Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics) este o abordare importantă a educației despre care se vorbește tot mai mult în învățământul românesc. Abordarea STEAM integrează toate domeniile implicate, conceptele de bază în această abordare sunt interdisciplinaritatea și aplicarea în contexte diferite. Promovează și utilizează metode de predare bazate pe știință, investigare și analiză directă cu scopul de a crea un mediu de învățare în care copiii să își folosească abilitățile din cele 5 domenii enumerate mai sus, pentru a rezolva probleme. Acest tip de educație încurajează copiii să descopere soluții inovative având o varietate de opțiuni.

La grădiniță este foarte importantă organizarea de astfel de activități, deoarece îi ajută pe cei mici să își dezvolte cele mai eficiente strategii de rezolvare de probleme, creativitatea, gândirea critică și gândirea analitică.

Activitățile pe care le-am desfășurat la grupa mijlocie „Grupa albinuțelor” au fost realizate respectând recomandările Educației STEAM .

Exemple de activități STEAM realizate la grupa mijlocie:

Pictură pe gheață

Scopul activității: Îmbogățirea cunoștințelor preșcolarilor despre modul de transformare al apei, înghețare-dezghețare.

Pe parcursul activității le-am spus la ce temperatură gheața se topește și la ce temperatură îngheață, am vorbit despre stările de agregare în general.

- O activitate care îmbină știința cu arta- un experiment științific și artistic –pictură pe și în gheață.
- Am pregătit gheața din timp, am așezat bucățile de gheață în vase și le-am spus copiilor să atingă gheața și să spună cum este, apoi i-am rugat să presare puțină sare peste aceasta.
- Au observat cum sarea sapă mici canale în gheață. Între timp am pregătit acuarelele și le-am propus copiilor să picteze gheața „sărată”. Vopseaua a colorat tunelele săpate de sare, astfel au rezultat mici opere de artă contemporană în timpul procesului de topire.

Curcubeu în farfurie:

Scopul activității: Îmbogățirea cunoștințelor preșcolarilor cu informații referitoare la fenomenul de dizolvare.

Pentru a realiza acest experiment am folosit o farfurie, o pungă de bomboane m& m și aproximativ 200 ml apă.

Am așezat bomboanele în farfurie, în formă de cerc, apoi am turnat apă caldă peste ele până le-am acoperit. Am așteptat câteva minute observând ce se întâmplă.

- Prin intermediul acestui experiment copiii au descoperit faptul că anumite substanțe solide (bomboane) se dizolvă în contact cu alte substanțe lichide (apa).

•După experiment am analizat:

- Ce s-a întâmplat în timpul experimentului?
- Ce putem face diferit data viitoare?
- Ce s-a întâmplat cu bomboanele folosite și ce mix de culori s-a format?
- Copii au învățat despre solubilitate, despre culori și bineînțeles despre curcubeu.
- Au învățat ce înseamnă de fapt celebrul acronim ROGVAIV și de ce culorile se așază în această ordine atunci când apare curcubeul.

Material bibliografic

- 1.***OMEN nr. 4.694/ 02.08.2019 privind aprobarea Curriculumului pentru educație timpurie,
- 2.Gurlui, Iliana, Andreescu, Livia,(2014), *Activitățile integrate în grădiniță*, Editura Carminis, Pitești
- 3.Neagu, M., Beraru, (1997), *Activități matematice în grădinița de copii*, Editura Polirom, Iași
- 4.Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O., (2014), *Piramida cunoașterii, Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Diamant, Pitești

LUMEA DINOZAUROILOR - ACTIVITATE STEAM

Prof. inv. preșc. Mureșan Doina Maria – Grădinița P.P. Step by Step nr.12 Alba Iulia
Prof. inv. preșc. Roff Nicoleta Maria – Grădinița P.P. Step by Step nr.12 Alba Iulia

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: CUM ESTE/A FOST ȘI VA FI AICI PE PĂMÂNT?

PROIECT TEMATIC: URME DE ANIMALE PE GLOB

TEMA SĂPTĂMÂNII: LUMEA DINOZAUROILOR

GRUPA: MIJLOCIE

DURATA: ACTIVITATE INTEGRATĂ DE O ZI

SCOPUL ACTIVITĂȚII: cultivarea curiozității și a interesului pentru față de animalele preistorice; formarea deprinderii de a apela la mijloace diverse de informare (cărți, internet) pentru a obține informații despre un subiect de interes personal sau de grup; dezvoltarea capacității de exprimare orală, înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale.

MATERIALE FOLOSITE: Ouă de dinozauri care eclozează în apă, Pungi senzoriale, Fișe cu dinozauri; Tablă, cretă colorată; Laptop, tablă inteligentă; Lut, aluat; Dopuri de plastic, role de la hârtia igienică, paste, cuburi lemn; Creioane colorate, carioca.

METODE: explicația, conversația, observația, exercițiul, problematizarea.

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII: (ORGANIZARE, DESFĂȘURARE, EVALUARE.)

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ: ECLOZAREA OUĂLOR DE DINOZAU

Activitatea este o continuare la cele desfășurate în zilele anterioare, când copiii au ținut un jurnal, observând și redând grafic etapele eclozării ouălor de dinozaur.

În cea de-a treia zi ei observă că dinozaurii au ieșit din ou și desenează pe foaie dinozaurul pe care îl are fiecare, respectând culoarea și forma lui.

ȘTIINȚE – GĂSEȘTE DINOZAUURUL

✓ Pungi senzoriale

✓ **Materiale:** pungi senzoriale, fișe cu dinozauri, creioane colorate, carioca.

Pe masă sunt pregătite pungi senzoriale de diferite culori, iar sub ele sunt aranjate jetoane cu dinozauri. Cu degetul copiii trebuie să apese pe pungi astfel încât să descopere dinozaurii de sub ele și apoi să coloreze pe fișă doar acei dinozauri pe care i-au descoperit sub pungile senzoriale.

TEHNOLOGIE – TABLA INTELIGENTĂ

✓ Puzzle – Lumea dinozaurilor

✓ **Materiale:** Tabla inteligentă

Copiii au la dispoziție laptopul, tabla inteligentă pe care trebuie să rezolve un puzzle cu dinozauri. Trebuie să deschidă aplicația, apoi să rezolve cerințele. La final trebuie să închidă aplicația.

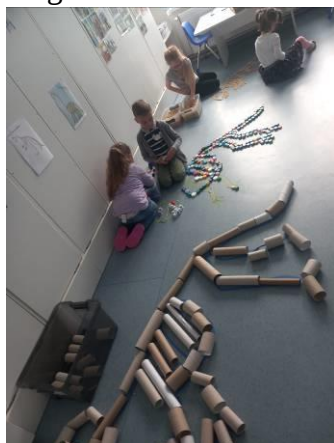
INGINERIE – DINOZAUURI MARI ȘI MICI

○ *Construiți corpul dinozaurilor utilizând în procesul de construcție diverse materiale. Cu ajutorul lemnului măsurați lungimea dinozaurilor. Specificați câte lemne măsoară fiecare dinozaur și notați pe tablă.*

✓ **Materiale:** cuburi de lemn, role de la hârtia igienică, dopuri, paste.

Copiii au asamblat diversele materiale puse la dispoziție și au realizat conturul corpului dinozaurilor după care au așezat cuburile de lemn. Apoi au numărat cuburile, au notat pe tablă cu cretă colorată

cifrele reprezentative sau au desenat simboluri (atâtea câte lemne sunt). Copiii au fost solicitați să facă comparații între lungimea celor trei dinozauri: care este mai lung, mai scurt, al câtelea este mai lung/scurt.

ARTĂ - DINOZAURI

- ✓ Modelaj – Dinozauri din lut
- ✓ **Materiale:** dinozauri de jucărie, lut

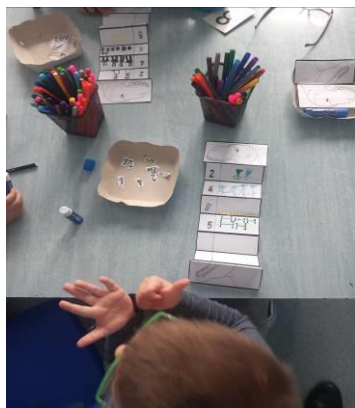
Cu ajutorul lutului copiii redau corpul dinozaurilor; se pune accent pe respectarea elementelor componente ale dinozaurilor: cap, gât, trunchi, picioare

MATEMATICĂ – LAPBOOK CU DINOZAURI

- ✓ Joc “Desenăm și numărăm”
- ✓ **Materiale:** Fișe tip lapbook, creioane colorate, carioca, cifre, lipici.

Copiii primesc fișe cu chenare libere; în fiecare chenar trebuie să deseneze dinozauri în funcție de cerințele primite apoi lipesc cifra corespunzătoare.

EVALUARE – JURNALUL ZILEI

La sfârșitul zilei, împreună cu copiii am discutat despre activitatea desfășurată:

Întâlnirea de dimineață: - eclozarea ouălor de dinozaur

Științe – Găsește dinozaurul

Tehnologie – Tabla inteligentă - puzzle

Inginerie – Dinozauri mari și mici

Artă - Dinozauri

Matematică – Lapbook cu dinozauri

BIBLIOGRAFIE:

- *Curriculumul pentru educație timpurie*, MEN, 2019;
- ***, *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate. Ghid pentru educatori*, Centrul Educațional Pro Didactica, 2010
- STEM. Inginerie. Carte de activități, Ed Aramis, 2021

